

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 198 (1698) ♦ Вівторок, 21 жовтня 1997 року ♦ Ціна договірна

ПРОЦЕС ПІШОВ... шляхом епістолярного жанру

Схоже, бюджетний процес і справді пішов. Та всупереч «класиці» Михайла Сергійовича оптимізму цей факт не навіює. Процес пішов і вийшов за рамки епістолярного жанру. Як кажуть, чекаю на відповідь.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз назвав «неприпустимими у стосунках між гілками влади» тон і зміст листа Прем'єр-міністра з приводу повернення урядові проекту бюджету на доопрацювання, як і спроби коментувати цей хід посадовими особами з адміністрації Президента України: суб'єктами бюджетного процесу є уряд і парламент.

(Закінчення на 2-й стор.).

Нарада у Голови Верховної Ради України

Нараду з головами комітетів та керівниками депутатських груп і фракцій Голова Верховної Ради України Олександр Мороз розпочав з підбиття деяких підсумків роботи минулого тижня. Ухвалено ряд важливих законопроектів, зокрема розглянуто зауваження Президента до Закону про вибори народних депутатів України.

(Закінчення на 2-й стор.).

І ПОЛІТИКА, І ЕКОНОМІКА

Президент України Леонід Кучма прийняв федерального міністра фінансів Австрії, голову товариства «Австрія-Україна» Рудольфа Едлінгера, повідомляє ДІНАУ-Українформ.

У ході бесіди глава Української держави висловив задоволення рівнем розвитку українсько-австрійських відносин. Водночас він відзначив важливість подальшої розбудови нормативно-правової бази двостороннього співробітництва, насамперед, у галузі економіки.

Рудольф Едлінгер висловив точку зору австрійського уряду щодо економічного розвитку України, підкресливши позитивний характер цього процесу. Він також наголосив на тому, що Австрія має інтерес не лише до сприяння подальшій інтеграції України до європейських економічних і політичних структур, а й до розбудови двосторонніх економічних відносин.

Рудольф Едлінгер мав зустрічі з керівниками міністерств і відомств. За їх результатами підписано низку важливих міждержавних документів.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні

Згідно з Регламентом Верховної Ради України закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

(Читайте закон на 4—6 стор.).

Виконавча влада судовій: знай своє місце

Суддя Старокішівського районного суду міста Києва Іван Волик на зустрічі з журналістами 17 жовтня повідомив, що на нього чинять тиск певні політичні сили і структури виконавчої влади.

(Закінчення на 10-й стор.).

Ковдра одна на всіх? Проблематично...

У четвер у Кишиневі відбудеться чергова зустріч глав країн—учасниць СНД. В ній візьме участь і Президент України Леонід Кучма. Полія заслуговує на увагу хоча б тому, що на решті це станеться! Бо дати саміту кілька разів змінювали. Отож можна стверджувати, що нинішня — 23 жовтня — народжена у виставному цьому процесові муках.

(Закінчення на 9-й стор.).

- У Києві відбулося засідання робочої групи з питань охорони навколишнього середовища україно-американської комісії «Кучма—Гор».
- До столиці прибула місія Міжнародного валютного фонду, яка обговорить скорочення дефіциту бюджету, а також реалізацію програми «Stand-by».
- Близько 40 воїнів компанії «Атомспецбуд» з Чорнобиля пікетують будинок Кабінету міністрів України з вимогою повного погашення заборгованості із заробітної плати.
- Сьогодні в Києві розпочинає роботу III з'їзд Федерації профспілок України.

P.S.

Розпочато передплату на 1998 рік періодичних видань України, Росії, країн СНД та далекого зарубіжжя.

Увага, новинка! Бажаючи можуть передплатити комплект видань «Газета «Голос України» — газета «Голос України — Тиждень» (інд. 35051) та «Газета «Голос України» — газета «Голос України — Тиждень» (інд. 35052). Передплатна вартість одного комплекту на рік — 60 гривень, 6 місяців — 30 гривень, 3 місяці — 15 гривень, на 1 місяць — 5 гривень.

ПЕРЕДПЛАТА - 98

Нарада у Голови Верховної Ради України

(Початок на 1-й стор.).

Нинішнього пленарного тижня народні депутати мають розглянути 45 питань. Серед них, зосередив увагу присутніх Олександр Мороз, — проект закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (друге читання), проект закону про внесення змін до Закону України «Про засади» (друге читання), проект закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про Службу безпеки України», Закону України «Про Кабінет міністрів України», проект закону про електронний обіг цінних паперів та систему національного депозитарію України (третє читання), Закон «Про Фонд державного майна України» з пропозиціями Президента та ін.

Окрім того, на нараді постало питання про розгляд законів — про систему суспіль-

ного телебачення і радіомовлення та про державну підтримку засобів масової інформації, на які Президент нахлав вето.

На нараді було розглянуто питання про затвердження переліку державних підприємств, які не підлягають приватизації. Розгляд його затягується з вини виконавчих структур, а тим часом триває незаконна приватизація таких об'єктів.

Оскільки наступні пленарні тижні мають бути напруженими, Голова Верховної Ради закликав депутатів до високої дисципліни, організованості, відповідальності за долю законопроектів, які слід обов'язково ухвалити.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз, зокрема, наголосив, що протягом двох з половиною місяців роботи восьмої

сесії чекають розгляду близько 600 питань. Пріоритетними серед них повинні стати функціонування стосовно виборчого права, функціонування влади, бюджетного процесу та податкового законодавства. Це першочергові питання, які має розв'язати Верховна Рада.

ПРОЦЕС ПІШОВ... шляхом епістолярного жанру

(Початок на 1-й стор.).

Коментуючи на прохання ДІНАУ-України ситуацію, що склалася довкола проекту бюджету на наступний рік і можливості надання Президентом підтримки уряду у впровадженні змін до податкового законодавства, Олександр Мороз підкреслює: те, що можна врахувати у податковому законодавстві до прийняття бюджету, буде враховано.

Верховна Рада робить у цьому плані все від неї залежне. Однак, зазначає глава парламенту, ми не можемо до безкоштовності працювати в напівумові, усе має бути приведено у відповідність з Основним Законом. Тим часом, невідповідність проекту бюджету на 1998 рік законів про бюджет та Конституції України очевидна. Наприклад, як одне із свідчень недосконалості

поданого документа глава парламенту розцінює те, що у видатковій частині проекту бюджету не конкретизовано 16 відсотків видатків. Олександр Мороз висловив сподівання, що Кабінет міністрів разом з профільними комітетами Верховної Ради, які це було доведено до самого початку, працюватиме над приведенням проекту бюджету у відповідність із законодавством.

Потяг соціал-демократів рушив

Партійні рядки

СЕНСАЦІЙНИЙ повідомленням завершилися 18 жовтня конференція об'єднаної Соціал-демократичної партії України: партійний передвиборчий список вітчизняних есдеків очолює экс-президент Леонід Кравчук та экс-прем'єр Євген Марчук.

У першу п'ятницю, окрім відомих державних діячів, увійшли також доволі відомі політичні фігури українського істеблішменту. Під номером третій значиться народний депутат України, віцепрезидент футбольного клубу «Динамо» — Київ Віктор Медведчук, четвертим іде президент цього клубу Григорій Суркіс. Замікає п'ятірку лідер об'єднаних соціал-демократів, колишній міністр юстиції Василь Онопенко.

Новітня історія української соціал-демократії, схоже, набуває нового забарвлення. Адже нетиповий шлях політичної течії характерний багатьма розколює. Вперше українські есдеків розколює не до своєї рестрації у 1990 році. Згодом відбувся об'єднання з а'їд, але перемір'я в партії тривало недовго. 1994 року після об'єднання Соці-

ал-демократичної партії з Партією прав людини і частково Партією справедливості група недоволених есдеків провела свій з'їзд, де головою партії обрали народного депутата Юрія Бузугана. Об'єднані соціал-демократи обрали своїм лідером Василя Онопенка, який тоді очолював Міністерство юстиції.

Про ймовірний «шлюб» Леоніда Кравчука і Євгена Марчука з об'єднаними соціал-демократами добре поінформовані аналітики казали давно. Однак після відставки Євгена Марчука з посади прем'єр-міністра. Прогнозувалося, що обидва очолять список СДПУ(а) незалежно до виборів. Тричленим шляхом двох колишніх пересікалися у несподіваних місцях, що свідчило про певну скоординованість їхніх кроків. Скажімо, у фракції Соціально-ринковий вибір, згодом у Міжнародній асоціації українських підприємців. І от нарешті обоє послили чільні місця у передвиборному списку есдеків.

Тобто сьогодні можна стверджувати про відродження української соціал-демократії. Партія, яка ще донедавна була мало кому відома, з приходом двох потужних політичних фігур, безумовно, буде серед лідерів передвиборчої гонки. Уже сьогодні деякі соціологи прогнозують їй до 15 відсотків голосів виборців.

Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

На підступах до цивілізованого енергоринок

Верховна Рада України послідовно напрошує правової основи ринкової трансформації базових галузей економіки, зокрема паливно-енергетичного комплексу. На додаток до прийнятих раніше Національної енергетичної програми на період до 2010 року, Закону про трубопровідний транспорт і відповідних угод із членами Співдружності незалежних держав діями схвалено Закон про електроенергетику.

А вчора, 20 жовтня, профільні парламентські комітети під егідою створеної рік тому Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради з питань формування національного ринку енергоносіїв провели міжнародний семінар «Договір до Європейської енергетичної хартії».

Українські парламентарії, проводячі спеціалісти з урядових структур і зацікавлені господарські організації зустрілися з делегацією Секретаріату Європейської енергетичної хартії на чолі з генеральним секретарем Петером Шуттерле, з послом Європейського союзу Луїсом Морено.

— До Євроенергохартії, що об'єднує члени зусилля більш як п'ятдесят держав у спільному розв'язанні проблем енергозабезпечення, ми йшли кілька років, — сказав головному Тимчасової спеціальної комісії з питань формування національного ринку енергоносіїв Микола Дудченко. — Йшли важко й напругливо, бо Україна як держава, що здійснює транспортування через свою територію різних видів паливно-енергетичних ресурсів, крено зацікавлена в цьому. Якщо ми — відкрите демократичне суспільство, то цивілізовані «правила гри» не однією допомогою нашому розвитку в цій галузі. Причому, в усіх аспектах: економічному, технічному, природоохоронному, соціальному. Приєднання до хартії параворвано 1994 року. І ось уже відрацьовано договір про повноправне членство...

Під час зустріри розглянуто проблеми транзиту енергії, торгівлі енергоматеріалами та енергетичними продуктами, інвестицій модернізації виробництва і обслуговування мереж, обговорено правові питання.

Заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка, який ві, зустріри, зазначив:

— Вона виявилася ґрунтовною і плідною. А крім того, дуже вчасною. Нашому парламенту недовело належить ратифікувати Договір до Європейської енергохартії. І дискусія, що відбулася, дуже й дуже доречна.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Хоч і нарікають, але грошей від Києва чекають

Робоча поїздка Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка до Криму не додала йому оптимізму — спад виробництва на півострові за 9 місяців перевищив 28%, тоді як в середньому в Україні він становить лише 2,4%. Зробивши висновок, що Крим не зможе самостійно економічно розвиватися і подолати кризу, В. Пустовойтенко знову змушений думати, як допомогти автономії. Він повідомив, що до Криму переохаровано 3 млн. грн. на подолання наслідків стихії, виділено 140 млн. грн. на виплату боргів і пенсій. Прем'єр пообіцяв виконати зобов'язання на постачання до автономної республіки 20 тролейбусів і виділити з резервного фонду уряду кошти на придбання кормів для місцевих птахів-фабрик. Наприкінці місяця на півострові чекають на Президента.

Спільними зусиллями — зможемо!

Як уже повідомлялося, у Верховній Раді відбулася зустріч з керівниками десятків підприємств та організацій сільськогосподарського будівництва. На нараді були присутні також відповідальні працівники деяких міністерств, народні депутати.

Йшлося про законодавче забезпечення та підтримку з боку держави практичних кроків вітчизняних виробників машин та знарядь для сільськогосподарства. Відкриваючи засідання, Олександр Мороз зазначив:

— Завдання складне, багатопрофільне. Верховна Рада готова зробити для його реалізації все від неї залежне. Однак слід врахувати ряд обставин. Насамперед — реальний стан виробництва і наявності можливості держави. В уряді нині готуються конкретні пропозиції. Переконали, практичні кроки, що й роблять нині колективи підприємств, незалежно від форм власності, заслуговують на всебічну підтримку законодавчого органу й урядових структур. Спільними зусиллями ми зможемо досягти поставленої мети.

У своєму виступі голова Спілки вітчизняних товаровиробників, народний депутат Василь Степенко наголосив, що Україні потрібні сільськогосподарські знаряддя власного виробництва. І, напевно, згубним для сільськогосподарства є позиція, викладена в одній з промов Президента: у найближчі десять років закуповувати іноземну техніку, а далі вже переходити на влас-

ну. З такою ідеологією, зауважив доповідач, у нас отого «далі» вже не буде, бо за цей час сільське господарство деградує зовсім. Єдиний прийнятний шлях збереження АПК — підтримувати поки що у робочому стані наявну техніку й одночасно створювати нову. Перший досвід у нас маємо: це зернозбиральні комбайни «Лан» та «Славутич», бурякозбиральні, кормозбиральні, різні ґрунтообробна техніка та машини хімічного захисту рослин.

За робочими характеристиками вони не поступаються зарубіжним аналогам, а ціною — у 3-4 рази дешеві. Завдання: фінансово й законодавчо підтримати патріотичну ініціативу вітчизняних товаровиробників, а вони вже знайдуть шлях до порятунку АПК, отже і нашої економічної незалежності, наголосив В. Степенко.

Ця сама тема згадувала у виступах Василя Дзєри (Львів), Світлани Наббадян (Одеса), Анатолія Кирилюка (Бородянська Київської області), Володимира Буряченка (Херсон) та деяких інших керівників підприємств, де за умов безгрошів'я заявляли ентузіазму трудових колективів завершувати справа великої державної ваги — створюється сучасна техніка. Вони ставили єдину вимогу: дайте позику для стартового «розгону», а якщо не можете чи не хочете, то прийнятні не заявляйте...

У цьому плані схвально було сприйнято інформацію про внесення на розгляд Верховної Ради законів «Про стимулювання виробництва пріоритетної сільськогосподарської техніки в Україні» та про лізинг. Вони мають стати вагомим підтримку зусиль вітчизняних товаровиробників.

А вона сьогодні кінце потрібна. Бо стереотипи запальної схильності перед іноземною технікою й охаювання вітчизняної все ще живучі. І носіями цих стереотипів є саме ті можновладці, яким належить горювати на захист власних товаровиробників. А вони своє гнущі, треба купувати захід...

Ось чому акрай негативно було сприйнято виступ Анатолія Петренка, запнувавши відліду АПК Кабінету міністрів, який твердив, що на комбайни «Лан» та «Славутич» немає жодної надії, краще вже купувати американські «Джон Діри». Але про те, які «чорні діри» у нашій економіці зробили вже закуплені «американці», урядовці і словом не прохвопились. З позицій якісності негативної відстороненості від проблем АПК виступив і керівник департаменту сільськогосподарського будівництва Кабінету Володимир Кравчук.

Попри все, зауважив у прискіреному слові Олександр Мороз, нарада має стати мобілізуючим стимулом у нелегкій роботі з відродження й подальшого розвитку вітчизняного сільськогосподарського машинобудівництва і на цій основі — порятунку українського села.

Іван ДМИТЕНКО.

Колізійність правових норм...

або Спроба Фонду державного майна України «зіштовхнути лобами» Верховну Раду та Президента України

7 жовтня 1997 р. у газеті «Голос України» була опублікована та набула чинності Постанова Верховної Ради України від 23.09.97 р. «Про проект закону України «Про Перелік майнових комплексів підприємств, організацій, їх структурних підрозділів, що не підлягають приватизації».

Прийняття у першому читанні наведеного проекту закону України та його застосування на практиці спонукають до сумних роздумів про можливість розбудови в Україні правової держави або про даремність у зв'язку з цим законодавчих потуг народних депутатів України.

Ще 3 березня 1995 р. Верховна Рада затвердила власною Постановою (№ 88/95) Перелік об'єктів, що не підлягають приватизації у зв'язку з їх загальнодержавним значенням. До наведеного переліку було також внесено Київський науково-розвідальний інститут транспортного будівництва «Київдіптротранс» Держкомзбудування. Таким чином законодавче визначив, що правовий режим власності майна інституту (державна власність) не підлягає зміні, тобто вона не може бути ані колективною, ані приватною формою власності.

Однак для Фонду державного майна України наведена Постанова не «указ», але ж Указ Президента України від 11 липня 1995 р. № 602 «Про заходи щодо впровадження власності держави з акціонерними комерційними банками «Промінвестбанк», «Україна» та «Укробанк» було взято до виконання, до того ж, як засвідчили наступні події, навіть порушення закону не приборкало заповзятих чинників.

28 серпня 1996 року ФДМУ (який не належить до власників цього майна) продав частину приміщень інституту комерційному банку «Укробанк», які до цього були орендовані Київською областною дирекцією «Укробанк», мотивуючи потребу виконання вищевказаного указу Президента. Указом передбачена необхідність виконання Кабінетом міністрів низки заходів, що мають на меті погасити заборгованість держави перед шістьма банками. Ми не ставимо під сумнів потребу прийняття цього указу. Справді, якщо держава заборгувала наведеним банкам, вона має повернути власні борги, в тому числі, якщо немає коштів, продажем банкам орендованого ними майна, що є загальнодержавною власністю, з одночасним розірванням договорів оренди цього майна.

Ураховуючи розвинену мережу дирекцій та філій наведених банків в Україні, можна уявити, про які розміри орендованих приміщень йдеться. Та серед усього цього державного майна є таке, що продажу не підлягає, а якщо і підлягає, то не ФДМУ або таким шляхом, як це мало місце в нашому випадку. Тому до такого майна чинність указу Президента не застосовується, про що і прийняв рішення Вищий арбітражний суд України, який визнав договір купівлі-продажу частини приміщень інституту між ФДМУ та банком «Укробанк» недійсним і зобов'язав ФДМУ повернути наведені приміщення інституту. Судом було встановлено, що вказана купівля-продаж державного майна не є приватизацією, та її воно не може бути приватизоване внаслідок внесення його до вищевказаного переліку. А якщо це просто відчуження майна від одного власника іншому, то ФДМУ не є правомочна сторона за договором. Уклавши договір купівлі-продажу, він перевищує власні повноваження та порушив вимоги Декрету Кабінету міністрів України «Про управління майном, яке належить до загальнодержавної власності», законів України «Про власність», «Про підприємства в Україні», Тимчасового положення про Фонд державного майна України. І це не повний перелік нормативних актів, які були порушені ФДМУ під час укладення цього договору.

Однак судова колегія Вищого арбітражного суду України скасувала рішення власного колегі, залишивши спірні приміщення за банком. Генеральний прокурор України не погодився з висновками судової колегії, отримавши її постанову. За нашою думкою, цілком обгрунтовано, бо якщо цей договір визнати законним, то доведеться визнати, що й Президент, а за ним і Фонд державного майна України порушили, прийнявши, чотири закони України, серед них два основних: Конституцію України, в редакції Закону № 2113-12 від 14.02.92 р. (ст. 114-6), згідно з якою укази Президента не можуть бути спрямовані на зміну законів України (у т. ч. Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств», та Постанови Верховної Ради № 88/95-ВР); чинну Конституцію України, згідно з якою, винятковою Верховна Рада України наділена повноваженнями встановлювати, яке державно не підлягає приватизації (п. 36, ст. 85 Конституції України); Закон України «Про власність», що встановлює суб'єктом права загальнодержавної власності Верховну Раду України та уповноважені нею органи (ст. 32 Закону); Закон України «Про підприємства України», який передбачає відчуження державного майна лише за конкурсною основою (ст. 10 Закону).

Сподіваюся, що Вищий арбітражний суд України віднайдє істину в цій справі та відновить законність. А наші депутати України, прийнявши Закон України в остаточній редакції, कुди знов-таки внесено «Київдіптротранс», мають знати, що об'єкти, які мають загальнодержавне значення і внесені до наведеного Переліку, можуть бути як продані частинами і про будь-яку цілісність окремих майнових комплексів не може бути мови.

Юрій ДАЦОК,
директор юридичної фірми «ЮМАС».

Самоврядування: проблеми зростання

Рятівна восьма стаття, або Як Дніпровська райрада Херсона допомагає людям

У ДНІПРОВСЬКОМУ районі Херсона налічується 124 тисячі жителів, 175 підприємств, організацій та установ. Що може об'єднати районну раду і чи працює на користь мешканців району в місті Закон «Про місцеве самоврядування в Україні»?

—У нашому обласному центрі, певно, склалася нестандартна ситуація щодо поділу повноважень, обов'язків між районними і міським радами, — розповіла голова Дніпровського райвиконкому Надія Дворникова. —Більшість основних функцій взяло на себе місто. Немає вже на посаді хатненкиня горезвісної херсонської «реорганізації», мера міста пані Коберник, однак мало що змінилось. Район не може формувати свій бюджет, розпоряджатися комунальною власністю. Нам залишили тільки питання соціального захисту населення, роботу з Пенсійним фондом, індивідуальними забудовниками, неповнолітніми — оше практично й усе. До того ж сам факт існування районної ради в місті значною мірою під сумнівом. Між тим, потік претензій громадян до влади стає делати потужнішим. Ми, ніби буфер між населенням і міською радою. Кимоволі «псуємо» зовні благополучну картину діяльності міської влади, намагаючись про серйозні недоліки «згори». Навряд чи це спричиняє хороший настрій у працівників міських служб, управлінь. Не виключено, що одного чудового дня пролунає заява про недовірність існування районної ради в місті. Тим паче, що новий закон, про який тут мова, застерігає: органи самоврядування нашого рівня можуть діяти лише «у разі їх створення», тобто необхідності формування районної структури визнана юридично...

Після цього дещо сумного вступу Надія Степанівна зазначила, що названий закон, однак, не такий вже й поганий. Адже в ньому існує восьма стаття «Загальні збори громадян». Вона — рятівний круг для районної ради в місті. Використовувати статтю інтенсивно — і добувся усунення багатьох прорахунків вищих інстанцій, поважаючи роботу, втрутачись в злободенні місцеві проблеми, конкретно допоможеш людям, розбудуєш громадську думку.

Що сьогодні хвилює громадян найбільше? Невчасні виплати заробітної плати, пенсії, невпорядкованість транспортного руху, погане водозабезпечення, зношеність житлового фонду, безліч інших питань. Можна було б просто перелати міській владі критичні звертання мешканців району, адже пряме впливу на міські служби райрада позбавлена. Та дніпровці користувалися законними правами і чинять по-іншому.

І досі, приміром, не забулися бурхливі збори мешканців п'яти будинків і вулиці Кримської та Іллі Кулика. Громадяни змалювали типову картину занедбаності частини житлового фонду району. Будинки, що зводилися в 60-ті були бавовняною комбінату, почали руйнуватися. Окремі з них не ремонтують 23—25 років, дахи протікають, гарчачої води немає. У підвалах, що перебувають в аварійному стані, завелися шури, підводять каналізації тощо. Звертання до ЖЕКів малоэффек-

тивне, бо якщо не модно ніяк реагувати на претензії пересічного громадянина.

Райрада запросила на збори керівників комунальних служб міста, представників міліції, державтоінспекції, торговельних босів, керівників підприємств. Протокол надіслали у відповідні інстанції, затвердили доручення службам, виявили недоліки. І справа зрушила з місця! З «Херсонськимсквіта» повідомляють про готовність поліпшити освітлення вулиць, з державтоінспекції — про встановлення необхідних шляхових знаків, з житлово-експлуатаційних контор — про ремонт об'єктів водозабезпечення, наведення санітарного порядку в житлових кварталах. Шість разів провели збори громадян району. І переконалися, що міська влада їх почула. Аж закон на їх боці. В ньому записано: «... рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності». Та ще гарантується обов'язковість виконання вимог цих органів і посадовців осіб виконавчих структурами.

Інший важкий вплив райради на стабілізацію економічної, фінансової обстановки теж пов'язаний з реалізацією колегіальної думки. Йдеться про раду керівників промислових підприємств, яка підказує правильний вихід зі складної ситуації. Інниншого року більше вироблено товарної продукції, хоча 9 підприємств ще не знайшли себе в умовах господарювання. Зменшилась заборгованість у зарплаті. Консервний комбінат, АТП № 16563, ряд інших підприємств розрахувалися за електроенергію, з Пенсійним фондом. Виробничники збирають кошти на придбання транспорту для міліції, ремонтують дитсадки, забезпечують продуктами харчування ветеранів...

Часто змушені діяти як районні держадміністрації, — сказала Надія Дворникова, — хоча таких повноважень нам ніхто не давав, і апарат райвиконкому нечислений. Проте наша 30 депутатів завалена роботою, навантаження на них, думаю, більше, ніж на таку саму кількість народних обранців у сільських районах, де, як відомо, також діють адміністрації. Взагалі мислимо так: міська влада охоплює масштабні питання, правше здебільшого на перспективу, а районна — втрутається детально в буденні потреби громадян. На жаль, поки що відчувается односторонній підхід — латаємо проріхи, позбавляємося негайно, ліквідація яких виходить за межі нашої компетенції. Чекаємо зустрічного руху, підтримки міськвиконкомом, перегляду застарілих статутних положень херсонського, домашнього приготування, розподілу повноважень. Бо судитися районом з містом уже набридло, а на ентузіазмі довго не протягнеш.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.

Херсон.

Потрібна ще одна правда — про революцію

Події 1917 — 1920 рр. в Україні, які до нині залишалися маловідомими широкою загальною, потребують прискільного дослідження і висвітлення.

Тим більше, що українські визвольні змагання початку століття були в офіційній історіографії лише дошкільним епізодом, який плувався під ногами у тумачів загальноросійської соціалістичної революції і триумфальної кої радянської влади.

За кордоном після першої мемуарної хвилі, що заклала серйозний фундамент під дослідження, проблема вивчення історії української революції опинилася на точці замерзання. З одного боку, давала визнаючи відірваність від української державної бази, з іншого, гіперболізація деяких подій і осіб призвела до появи концепції української революції, яка нібито ні з чого виникла і розвивалася у безповітряному просторі доти, доки «орди більшовиків не колонізували

Україну». Відповіді на те, де в цей час був народ України і як він на це реагував, концепція не давала.

Упродовж цих років відбувався важкий процес переосмислення і накопичення матеріалів з історії України у другому десятиріччі ХХ ст. Зусиллями співробітників академічних інститутів та інших наукових установ було видано цілу низку праць і збірків документів, які істотно розширювали межі наших уявлень про українську революцію. На цьому тлі цілком природно виглядає прагнення підбити певні підсумки й осмислити деякі концептуальні аспекти проблеми. Саме цю мету, на наш погляд, і переслідує нова книга доктора історичних наук, професора В. Солдатенка «Українська революція. Концепція та історіографія» (Київ, 1997). Одряду ж автор занурив у книгу особистісний аспект, подавши спочатку біографію Л. Вишницького, П. Христюка, Д. Дорошенка та М. Шаповала. Читачеві зрозуміло, що це зроблено для того, щоб персоналізувати представлених в книзі кон-

цепції революції, з'ясувати ступінь і вагомість суб'єктивно пережитого, яке тяжіло над ними.

Аналіз концепцій, викладених у книзі, примушує знову і знову замислюватися над питанням: так що це таке — українська революція? Думаю, що ретельний дослідник української історії цього періоду після прочитання монографії лезовою частку свого робочого часу проведе в місцевих архівах, а не почне знову коментувати книги, видані в Польщах, Празі чи Парижі в 20 — 30-ті роки. Мабуть, настала час поглинути та події 1917 — 1920 рр. не лише крізь призму тої, що відбувалося в Києві, а й намаювати широку панораму соціально-економічних, політичних і духовних зрушень в Україні. Видана книга дуже чітко поставила перед нами питання про необхідність пошуку більш глибоких теоретико-методологічних шляхів дослідження історії української революції. І це можна вважати безперечним успіхом автора.

Юрій ЛЕВЕНЕЦЬ,
кандидат історичних наук.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні

З метою створення умов для залучення інвестицій (у тому числі іноземних) у вітчизняне автомобілебудування Верховна Рада України постановляє:

Стаття 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

інвестиція (у тому числі іноземна) — виключно інвестиція в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду підприємства за виробництва автомобілів і запчастин до них, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку;

локалізація виробництва — запровадження виробництва окремих складових частин автомобілів на митній території України із використанням праці громадян України, які мають складати не менше 90 відсотків від середньоспоживчої чисельності працівників на такому виробництві. Терміни запровадження локалізації виробництва встановлюються згідно з інвестиційною програмою, затвердженою Кабінетом Міністрів України;

підприємство за виробництва автомобілів і запчастин частин до них з інвестицією (у тому числі іноземною) — це підприємство за виробництва автомобілів і запчастин частин до них з інвестицією (в тому числі іноземною) в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду цього підприємства, в якому:

1) інвестор не вимагає сплати авторського гонорару за надані підприємству конструкції автомобілів та технології їх виробництва;

2) іноземними учасниками таких підприємств протягом пільгового періоду реінвестується у розвиток виробництва матеріалів і комплексувальних виробів для автомобілебудування прибуток, отриманий ними від діяльності цих підприємств;

3) чисельність працівників підприємства, яка зафіксована на момент внесення інвестиції, не зменшується протягом пільгового періоду;

4) виконується постанове ведення ступеня локалізації виробництва складових частин згідно з інвестиційною програмою, затвердженою Кабінетом Міністрів України;

машинкомплекс — повний або частковий набір компонентів та складових частин, необхідних для виробництва одного автомобіля. Окремі компоненти та складові частини можуть бути з'єднані між собою довільним чином, у тому числі з використанням технологічних допоміжних деталей, а для зручності транспортування можуть бути згруповані у партії залежно від виду упаковок. Одна упаковка може містити декілька складових частин одного найменування з партії машинкомплексів або складові частини різних найменувань по одній одиниці або більше одиниць.

Якщо машинкомплекс включає кузов автомобіля, то на ньому повинні бути встановлені не більше двох із таких складових компонентів:

- 1) силовий агрегат;
- 2) передня підвіска;
- 3) задня підвіска;
- 4) бензобак;
- 5) система запалювання;
- 6) трансмісія;
- 7) система глушіння;

Якщо на такому кузові встановлено три або більше із зазначених компонентів, то він вважається готовим автомобілем і на нього поширюється дія всіх законів про оподаткування готового автомобіля.

Для цієї статті стосовно складових компонентів кузова автомобіля поширюється на всі види кузовів легкових автомобілів, які завозяться на митну територію України.

Стаття 2. Внести до законодавчих актів України такі зміни і доповнення:

1. Статтю 2 Декрету Кабінету Міністрів України від 11 січня 1993 року №4-93 «Про Єдиний митний тариф України» (Відомості Верховної Ради України, 1993, №12, ст.107, №28, ст.301; 1994 р., №2, ст.117; 1996 р., №8, ст.31; 1997 р., №3, ст.6) доповнити частиною такого змісту:

«Тимчасово до 1 січня 2008 року ввіз не мито не справляється при ввезенні товарів (включаючи машинкомплекти) на митну територію України, які використовуються для будівництва і виробничої діяльності підприємства з виробництва автомобілів і запчастин частин до них з інвестицією (у тому числі іноземною) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку. Порядок і обсяги ввезення цих товарів (включаючи машинкомплекти) встановлюються Кабінетом Міністрів України. Перелік таких товарів (включаючи машинкомплекти) з визначенням кодів згідно з гармонізованою системою опису та кодуювання товарів встановлюється додатком до Закону України «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні», якщо такі товари не виробляються підприємствами на території України.

У разі порушення цільового використання зазначених товарів платник податку зобов'язаний сплатити ввізне мито у встановленому законодавством порядку».

2. Статтю 12 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №45, ст.238) доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6) тимчасово до 1 січня 2008 року підприємства за виробництва автомобілів і запчастин до них, які мають інвестицію (у тому числі іноземну) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку. Площа землі, що звільняється від оподаткування земельним податком, визначається із розрахунку суми інвестицій у грошовій формі до статутного фонду таких підприємств на 1 га площі землі, яку вони займають, еквівалентній 400 тисячам доларів США за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком України на день внесення інвестиції (у тому числі іноземною)»;

3. Статтю 11 Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №21, ст.156, №37, ст.239, №38, ст.250) доповнити пунктами 11.18, 11.19 такого змісту:

«11.18. Тимчасово до 1 січня 2008 року звільняються від оподаткування операції з ввезення (пересилання) на митну територію України товарів (включаючи машинкомплекти), які використовуються для будівництва і виробничої діяльності підприємства з виробництва автомобілів і запчастин до них з інвестицією (у тому числі іноземною) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку. Порядок і обсяги ввезення цих товарів (включаючи машинкомплекти) встановлюються Кабінетом Міністрів України. Перелік таких товарів (включаючи машинкомплекти) з визначенням кодів згідно з гармонізованою системою опису та кодуювання товарів встановлюється додатком до Закону України «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні», якщо такі

товари не виробляються підприємствами на території України.

У разі порушення цільового використання зазначених товарів (включаючи машинкомплекти) платник податку зобов'язаний збільшити податкову зобов'язання за наслідками податкового періоду, на який припадає таке порушення, на суму податку на додану вартість, що мала бути сплачена в момент ввезення на митну територію України таких товарів (включаючи машинкомплекти), а також сплатити пеню, нараховану на таку суму податку, виходячи зі 120 відсотків облікової ставки Національного банку України, що діяла на день збільшення податкової зобов'язання та за період від дати ввезення таких товарів (включаючи машинкомплекти) до дати збільшення податкової зобов'язання.

11.19. До 1 січня 2008 року оподатковуються податком на додану вартість за нульовою ставкою операції з продажу автомобілів власного виробництва резидентів України, які мають інвестицію (у тому числі іноземну) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку. Ці виробники-резиденти повинні зареєструвати у Кабінеті Міністрів України інвестиційну програму, що передбачає поетапне доведення ступеня локалізації виробництва складових частин такого автомобіля не менше 70 відсотків від його кошторисної вартості на закінченні десятого року від початку реалізації інвестиційної програми.

Під локалізацією виробництва слід розуміти запровадження виробництва окремих складових частин автомобілів на митній території України із використанням праці громадян України, які мають складати не менше як 90 відсотків від середньоспоживчої чисельності працівників на такому виробництві. Кабінет Міністрів України встановлює порядок поетапної локалізації виробництва відповідно до затвердженої ним інвестиційної програми»;

4. Доповнити статтю 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №27, ст.181) пунктом такого змісту:

«22.21. Тимчасово до 1 січня 2008 року для підприємств з виробництва автомобілів і запчастин частин до них, які мають інвестицію (у тому числі іноземну) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку, встановлюються такі особливості оподаткування їх прибутку:

22.21.1. Податковим періодом для них вважається звітний податковий рік;

22.21.2. Валові доходи і валові витрати підприємства, отримані (сплачені) протягом звітного податкового року, підлягають індексуванню, виходячи з офіційного індексу інфляції за період від місяця, наступного за місяцем сплати витрат (отримання доходів), до кінця звітного податкового року;

22.21.3. Об'єкт оподаткування, визначений за наслідками звітного податкового року, зменшується на суму коштів, які спрямовуються на погашення кредитів, отриманих для реалізації інвестиційної програми, затвердженої Кабінетом Міністрів України, та реінвестуються підприємством у розвиток власного виробництва та виробничих матеріалів і комплексувальних виробів для автомобілебудування, а також на суму нарахованих та сплачених засновникам дивідендів, які реінвестуються ними на ці самі цілі. Рішення про проведення таких реінвестицій має бути прийняте до граничного терміну подання річної податкової декларації до від-

повідного податкового органу. У разі коли протягом наступного податкового року засновники підприємства скасовують рішення щодо проведення значної реінвестиції або зменшують її обсяги, підприємство зобов'язане визнати прибуток, який дорівнює сумі оголошеної реінвестиції або сумі її зменшення, додати його суму до суми оподаткованого прибутку поточного податкового періоду, а також сплатити пеню в розмірах та за період, визначений законодавством України;

22.21.4. Податок на дивіденди, передбачений підпунктом 7.8.2, не застосовується у разі реінвестування їх у розвиток виробничих матеріалів та комплексувальних виробів для автомобілебудування;

22.21.5. Для підпункту 5.5.2 не поширюється на підприємства з виробництва автомобілів і запчастин до них, які мають інвестицію (у тому числі іноземну) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку строком до 1 січня 2008 року».

У зв'язку з цим вважати пункт 22.21 пунктом 22.22.

Стаття 3. Тимчасово до 1 січня 2008 року підприємства за виробництва автомобілів і запчастин до них, які мають інвестицію (у тому числі іноземну) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку, звільняються від зборів до Державного інноваційного фонду України.

Стаття 4. Установити, що законодавчі акти, прийняті після набрання чинності цим Законом, які скасовують або скорочують пільги, визначені ним, не поширюються на підприємства з виробництва автомобілів і запчастин до них, з інвестицією (у тому числі іноземною) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку.

Стаття 5. Пільги, передбачені цим Законом підприємствам з виробництва автомобілів і запчастин до них, набирають чинності після внесення визначеної ним Законом інвестиції (у тому числі іноземною) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку, до статутного фонду цього підприємства.

Стаття 6. У разі невиконання інвестором умов інвестиційної програми, затвердженої Кабінетом Міністрів України, або порушення цього Закону з боку інвестора, що вніс інвестицію (у тому числі іноземну) виключно в грошовій формі, що становить суму, еквівалентну не менше 150 мільйонів доларів США за офіційним валютним курсом Національного банку України на день внесення такої інвестиції до статутного фонду, яка зареєстрована у встановленому законодавством порядку, інвестор сплачує в повному обсязі всі податки, збори (обов'язкові платежі), що не сплачувалися з дати надання цьому підприємству пільгового режиму.

Стаття 7. Цей закон набирає чинності з дня його опублікування і діє до 1 січня 2008 року.

Президент України
Л. КУЧА.

м. Києві,
19 вересня 1997 року.
№ 535/97-ВР

Додаток
до Закону України
«Про стимулювання виробництва
автомобілів в Україні» від
19 вересня 1997 р. № 335/97-ВР

**Перелік
товарів (у тому числі машинокомплектів),
при ввезенні яких на митну територію
України не справляються податки
(ввізні мито, податок на додану вартість),
якщо такі товари не виробляються
на території України**

Код згідно з
гармонізованою
системою опису і
кодування товарів

НАЙМЕНШОВАННЯ ТОВАРІВ

2710.00.210	Уайт-спірит	4016.91.000	Покриття на підлогу і ковдри з пористої гуми	7209.31.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі не в рулонах без подальшої обробки товщиною 3 міліметри і більше
2710.00.250	Тільки бензин-розчинник	4016.93	Прокладки, шайби та інші ущільнювачі для технічних цілей	7209.32.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі не в рулонах без подальшої обробки товщиною більше 1 міліметра, але не менше 3 міліметри інший
2710.00.790	Паливо рідке (мазу) для інших цілей	4016.93.900	Прокладки, шайби та ущільнювачі інші	7209.33.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі не в рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший
2710.00.990	Мастила змащувальні для інших цілей	4111.00.000	Шкіра штучна, на основі натуральної шкіри або шкіряних волокон, в пластинках, листах або стрічках, в рулонах чи не в рулонах	7209.41.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший не в рулонах без подальшої обробки товщиною 3 міліметри і більше
2833.19.000	Сульфати натрію інші	4403.20.000	Лісоматеріали інші з хвойних порід	7209.42.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший не в рулонах без подальшої обробки товщиною більше 1 міліметра, але не менше 3 міліметри інший
2833.24.000	Сульфат нікелю	4407.10.930	Лісоматеріали з ялини та пихти	7209.43.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший не в рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший
2835.31.000	Трифосфат натрію	4407.10.100	Лісоматеріали з сосни	7210.11.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі шириною 600 міліметрів і більше, вкритий оловом, товщиною 0,5 міліметра і більше інший
2837.11.000	Ціанід натрію (ціаністий натрій)	4407.10.930	Лісоматеріали з сосни	7210.20	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі шириною 600 міліметрів і більше, вкритий свинцем, включаючи свинцево-олов'яний сплав
2837.19.000	Ціаніди інші	5204.11.000	Нитки бавовняні швейні, що містять бавовну по масі 85 відсотків і більше	7210.20.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі шириною 600 міліметрів і більше, вкритий свинцем, включаючи свинцево-олов'яний сплав
2903.19.000	Похідні від ациклінічних вуглеводів насичені, хлоровані інші	5204.19.000	Нитки бавовняні швейні інші	7211.49.990	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший без подальшої обробки шириною не більше 500 міліметрів, який містить по масі 0,6 відсотка і більше вуглецю
2903.22.000	Трихлоретилен	5209.59.000	Тканини бавовняні, що містять бавовну по масі не менше 85 відсотків бавовни, інші	7212.50.970	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший шириною не більше 500 міліметрів, покритий іншим способом, інший (сталева стрічка)
2904	Похідні вуглеводів, сульфировані, нітровані та нітросовані, галогеновані чи не галогеновані	5407.42.100	Тканини із синтетичних комплексних ниток, включаючи тканини, що виробляються із матеріалів, класифікованих у товарних позиціях 5404, які містять по масі не менше 85 відсотків комплексних ниток з нейлону або інших поліамідів, пофарбовані, шириною не більше 57 сантиметрів	7213.20.000	Прутки гарячекатані у вільно змотаних бунтах з автоматної сталі
2905.31.000	Етиленгліколь	5407.42.900	Тканини із синтетичних комплексних ниток, включаючи тканини, що виробляються із матеріалів, класифікованих у товарних позиціях 5404, які містять по масі не менше 85 відсотків комплексних ниток з нейлону або інших поліамідів, пофарбовані, шириною більше 57 сантиметрів	7215.10.000	Прутки інші із заліза та автоматної сталі без подальшої обробки після формовки у холодному стані
2922.13.000	Триетаноламін та його солі	5601.21.900	Вата із бавовни інша	7217.29.000	Дріт із заліза та нелегованої сталі інший
2929.10.000	Ізоцянати	5602.90.000	Фетр та товсті просякнуті або непросякнуті, з покриттям чи без покриття, дубльовані або недубльовані інші	7219	Прокат плоский з нержавіючої сталі шириною не менше 600 міліметрів
3208.10.900	Інші розчини фарб і лаків, виготовлені на основі складних полієфірів	5603.00.930	Неткані матеріали просякнуті або непросякнуті, з покриттям чи без покриття, дубльовані або недубльовані з поверхневою щільністю на квадратний метр більше 25 грамів, але не більше 70 грамів (сипрон)	7220	Прокат плоский із нержавіючої сталі шириною менше 600 міліметрів
3208.20.900	Інші розчини фарб і лаків, виготовлені на основі акрилових та вінілових полімерів	5603.00.950	Неткані матеріали просякнуті або непросякнуті, з покриттям чи без покриття, дубльовані або недубльовані з поверхневою щільністю на квадратний метр більше 150 грамів	7223.00.100	Дріт із нержавіючої сталі, яка містить по масі 2,5 відсотка та більше нікелю
3208.90.910	Інші розчини фарб і лаків, виготовлені на основі синтетичних полімерів	5603.00.990	Неткані матеріали просякнуті або непросякнуті, з покриттям чи без покриття, дубльовані або недубльовані з поверхневою щільністю на квадратний метр більше 150 грамів	7226.30.510	Труби та трубки із чорних металів інші оцинковані
3212	Пігменти (враховуючи металічні порошки і пластівці), диспергировані у неводному середовищі, рідкі чи пастооподібні, що використовуються при виробництві фарб (враховуючи емалі), фольга для тиснення; барвники та інші фарбувальні речовини, упаковані для роздрібного продажу	5604.90.000	Нитки та корд гумові, покриті текстилем; текстильна пряжа, стрічка та аналогічні форми, класифіковані в товарних позиціях 5404 або 5405, просякнуті, покриті гумою або пластмасами інші	7312.10.950	Канати та троси оцинковані
3214.10.100	Мастики	6507.21.000	Шлагат або пакувальна мотузка	7312.11.000	Глухар
3214.90.000	Грунтовки та шпаклівки інші	6507.50.900	Шлагат із міцних синтетичних волокон (шнур карпосинові)	7318.14.910	Гвинти самонарізні інші з різьбою, яка нарізана на означений відстані
3319.00.000	Лигносулфат	5703.20.190	Табіркові ковдри та інші текстильні покриття для підлоги з нейлону чи інших поліамідів набивні табіркові інші	7318.14.990	Гвинти інші
3403.19.910	Засоби для змащування машин, механізмів та транспортних засобів	5703.20.990	Табіркові ковдри та інші текстильні покриття для підлоги з нейлону чи інших поліамідів інші	7318.15.410	Гвинти та болти інші з граничною міцністю менше 800 мегапаскалів
3403.19.990	Засоби для змащування машин, механізмів і транспортних засобів інші	5903.20.900	Тканини, дубльовані поліуретаном	7318.15.490	Гвинти та болти інші з граничною міцністю не менше 800 мегапаскалів
3405.90.100	Засоби для полірування металевих поверхонь	5903.90.100	Тканини інші дубльовані просякнуті	7318.15.810	Гвинти інші з опором на розтяг менше 800 мегапаскалів
3405.90.900	Інші поліруючі засоби	5911.10.000	Текстильні матеріали, товсті та тканини, дубльовані товстю	7318.15.890	Гвинти інші з опором на розтяг не менше 800 мегапаскалів
3506.91.000	Речовини клеючі, на основі каучуків та пластмас	5911.20.000	Тканина фільтрувальна (сито)	7318.16.100	Гайки, вироблені з прутків сортового прокату чи проволки діаметром товщиною не більше 6 міліметрів
3506.99.900	Готовий клей інший	5911.90.900	Текстильні матеріали та вироби для технічних цілей інші	7318.16.500	Гайки інші, які самоконтряться
3802.90.000	Вугілля активоване інше	6807.90.000	Вироби із асфальту та аналогічних матеріалів інші	7318.16.910	Гайки інші з внутрішнім діаметром не більше 12 міліметрів
3810.10.000	Засоби для травлення металевих поверхонь; порошки та паста для лаяння м'яким та твердим приписом або заварювання	6813.10.900	Накладки гальмівних колодок інші	7318.16.990	Гайки інші з внутрішнім діаметром більше 12 міліметрів
3810.90.910	Флюси для лаяння м'яким та твердим приписом або заварювання	6813.90.900	Фрикційні матеріали або вироби з них інші	7318.19.000	Гвинти, болти, гайки з нарізною різьбою інші
3814	Розчинники, розріджувачі складні органічні, у іншому місці не зазначені; сполуки для видалення фарб чи лаків	7007.11.100	Скло безосколовке (включаючи скло загартоване або багатослово) розміром та форматовані, які дозволяють використовувати його у транспортних засобах	7318.21.000	Шайби, які пружинять та інші контровальні шайби ненарізані з чорних металів
3819.00.000	Гальмова рідина та її компоненти	7007.19.800	Скло безосколовке (включаючи скло загартоване або багатослово) розміром та форматовані, які дозволяють використовувати його у транспортних засобах	7318.23.000	Заклепки
3820.00.000	Сполуки антифризні (тосол) та рідини проти обмерзання	7009.10.000	Скло багатослово (триплекс) інше	7318.24.000	Шпонки та шпінти з чорних металів
3823.90.700	Розчинники й розріджувачі складні неорганічні для лаків і аналогічних продуктів	7201.30.900	Дзеркала заднього виду для транспортних засобів	7318.29.000	Вироби ненарізані інші (пальці)
3823.90.830	Сполуки для гальванізації	7202.41.900	Чавун переробний легований інший	7320.20.900	Пружини гвинтові інші
3901.10.100	Поліетилен лінійний	7202.91.000	Ферохром, який містить по масі більше 6 відсотків вуглецю	7320.90.000	Мідь наеріфнована; мідні аноди для електролітичного рафінування
3901.10.900	Поліетилен інший	7209.11.000	Феротитан та фероселітотитан	7403.11.000	Катоди і секції катодів з рафінованої необробленої міді
3902.10.000	Поліпропілен	7209.12.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі у рулонах без подальшої обробки товщиною 3 міліметри і більше	7403.19.000	Рафінована необроблена мідь інша
3902.30.000	Сополімери пропілену	7209.13.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра, але не більше 1 міліметра інший	7405.00.000	Лігатура на основі міді
3902.11.000	Полістерол спінений	7209.21.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 3 міліметри і більше	7407	Дротини й пофілі мідні
3903.19.000	Сополімери акрілонітрилбутадієнстирольні (ABS)	7209.22.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра, але не більше 1 міліметра інший	7408.29.100	Дріт з мідно-олов'яних сплавів (бронзи)
3903.30.000	Поліаміди на первинних формах інші	7209.23.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший	7409.31.000	Пласти, листи, полоси та стрічки в рулонах з мідно-олов'яних сплавів (бронзи)
3904.10.000	Полівінілхлорид	7209.29.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 3 міліметри і більше	7411.21.100	Труби та трубки з мідно-цинкових сплавів (латуні) прями
3904.22.000	Полівінілхлорид пластифікований	7209.31.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра, але не більше 1 міліметра інший	7411.21.900	Труби та трубки з мідно-цинкових сплавів (латуні) інші
3904.40.000	Сополімери вінілхлориду інші	7209.32.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра, але не більше 1 міліметра інший	7506	Пласти, листи, полоси, стрічки та фольга нікелеві
3904.69.000	Фторопласти інші	7209.33.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра, але не більше 1 міліметра інший	7805.00.000	Труби, трубки, фітинги свинцеві
3907	Поліацетати, поліефіри прості та смоли епоксидні інші в первинних формах; полікарбонати, смоли аліди, ефіри складні поліалілові та поліефіри складні інші, в первинних формах	7209.39.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший	7901.11.000	Цинк необроблений із вмістом по масі 99,99 відсотка і більше цинку
3908	Поліаміди в первинних формах	7209.41.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший	7905.00.900	Пласти, листи, полоси, стрічки та фольга цинкові інші
3909	Смоли амінові, фенольні та поліуретани в первинних формах	7209.42.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший	8104.19.000	Матеріал з виробів з нього інші
3910	Силікони в первинних формах	7209.43.900	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший	8108.90.500	Листи титанові
3917.23.100	Трубки, шланги з полімерхлориду безшовні	7209.49.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший	8301.20.000	Труби титанові
3917.29.990	Трубки із пластмас інших	7209.59.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший	8402.19	Замки запалювання
3919	Пласти, листи, плівки, фольга, стрічки, смуги та інші форми з пластмас, плоскі, самовклеючі у рулонах чи не в рулонах	7209.69.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший	8407.33	Котли пароводні та парові інші, включаючи комбіновані
3920.20	Пласти, листи, плівка, фольга з полімерів пропілену	7209.79.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший		Двигуни внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з кришопинно-шатунним механізмом, робочим об'ємом двигуна більше 250 кубічних сантиметрів, але не більше 1000 кубічних сантиметрів
4009.10.000	Труби, шланги та рукави із гуми не армовані та не комбіновані іншим способом з іншими матеріалами, без фітінгів	7209.89.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший		
4009.30.000	Труби, шланги та рукави із гуми армовані чи комбіновані іншим способом тільки з текстильними матеріалами, без фітінгів	7209.99.000	Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі інший у рулонах без подальшої обробки товщиною 0,5 міліметра і більше, але не більше 1 міліметра інший		
4009.50.990	Труби, шланги та рукави із гуми з фітінгами інші				
4010.10.000	Стрічки транспортні, паси приводні або бєльтінги із гуми трапецеївидного поперечного перетину				
4010.99.000	Стрічки транспортні, паси приводні або бєльтінги із гуми інші				

(Закінчення на 6-й стор.).

**Додаток
до Закону України
«Про стимулювання виробництва
автомобілів в Україні» від
19 вересня 1997 р. № 335/97-ВР**

Перелік

товарів (у тому числі машинокомплектів),
при ввезенні яких на митну територію
України не справляються податки
(ввізне мито, податок на додану вартість),
якщо такі товари не виробляються
на території України

(Початок на 4—5-й стор.).

НАЙМЕНУВАННЯ ТОВАРІВ

8407.34	Двигуни внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з кривошипно-шатунним механізмом, робочим об'ємом двигуна більше 1000 кубічних сантиметрів	8459.39.000	Інші верстати розточувально-фрезерні	8504.22.100	Трансформатори з рідким діелектриком потужністю більше 650 кіловат, але не більше 1600 кіловат
8407.90	Двигуни внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з кривошипно-шатунним механізмом, інші	8459.70.000	Верстати різьбонарізні, інші	8504.22.900	Трансформатори з рідким діелектриком потужністю більше 1600 кіловат, але не більше 10000 кіловат
8408.20.100	Двигуни для транспортних засобів, указаних у групі 87, для промислового складання автомобілів, класифікованих у товарній позиції 8703	8460.19.000	Інші верстати плоскошліфувальні, установка на яких по будь-якій з осей зроблена з точністю не менше 0,01 міліметра	8504.23.000	Трансформатори з рідким діелектриком потужністю більше 10000 кіловат
8408.20.510	Двигуни для інших транспортних засобів, указаних у групі 87, потужністю не більше 50 кіловат	8460.40.000	Інші верстати плоскошліфувальні верстати	8504.40.910	Перетворювачі спеціальні зварювальні (без зварювального обладнання)
8408.20.550	Двигуни для інших транспортних засобів, указаних у групі 87, потужністю більше 50 кіловат, але не більше 100 кіловат	8461.10.000	Верстати конінгувальні, притирочні і полірувальні	8504.40.990	Перетворювачі статичні, інші
8409.91.000	Частини, призначені спеціально або в основному для поршневих двигунів внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, вказаних у товарних позиціях 8407 і 8408	8461.20.000	Верстати поперечно-стругальні та довбальні	8505.11.000	Електромагніти, постійні магніти металеві
8413	Насоси рідинні з витратомірами чи без них, підйомники рідин	8461.30.000	Верстати протяжні	8508.80.100	Інструмент для роботи з текстильними матеріалами
8414.59.300	Вентилятори осові	8461.40.190	Інші верстати, обладнані системою мікрометричного регулювання та точністю установок деталей 0,01 міліметра	8508.80.510	Апарати для шліфування
8414.59.500	Вентилятори центробіжні	8461.40.790	Інші верстати для обробки металу	8511.10	Сайчки запалювання
8414.59.900	Вентилятори інші	8462.10.100	Штампувальні або листштампувальні машини та молоти з числовим програмним управлінням	8511.10.900	Інші сайчки запалювання
8415.81.900	Насоси вакуумні та повітряні, інші	8462.29.100	Інші машини згинальні, кромкозагинальні для виготовлення виробів з листового матеріалу	8511.30	Розподільчі, котушки запалювання
8416.10.100	Форсунок для рідкого палива, що містять у своєму складі пристрій автоматичного регулювання	8462.29.910	Інші машини згинальні, кромкозагинальні, правильні (включаючи преси) інші гідравлічні	8511.30.900	Інші розподільчі, котушки запалювання
8416.20.000	Інші палинки, включаючи як комбіновані	8462.49.100	Інші машини дріпробильні або вирубні, включаючи комбіновані дріпробильні, просічні для виготовлення виробів з листового матеріалу	8511.40	Стартери, у тому числі працюючі як генератори
8419.89.100	Охолодники баштові — градирні та аналогічні засоби для прямого охолодження (без роз'єднувальної стіни) за допомогою циркулюючої води	8462.91.910	Інші преси гідравлічні для виробництва гвинтів, болтів	8511.50	Інші генератори
8425.11	Талі підйомні та підйомники з електричними двигунами	8463.20.000	Верстати різьбонакатні	8511.80	Електричне обладнання інше
8425.49	Домкрати інші	8463.30.000	Частини і прилади, призначені винятково або в основному для обладнання, зазначеного у товарних позиціях 8456-8465, врахуюючи пристрої для кріплення інструмента і деталей, саморозкривальні різьбонарізні головки, дільні головки та інші спеціальні пристосування до верстатів; інструментотримачі для інструментів усіх типів, призначених для ручної роботи	8511.90.000	Частини електрообладнання для запалювання та пуску двигунів внутрішнього згоряння
8426.11.000	Крани мостові на нерухомих опорах	8466	Верстати для виготовлення виробів з дроту	8512.10.910	Генератори
8428.10.990	Інші ліфти і підйомники скіпові	8467.11.900	Частини і прилади, призначені винятково або в основному для обладнання, зазначеного у товарних позиціях 8456-8465, врахуюючи пристрої для кріплення інструмента і деталей, саморозкривальні різьбонарізні головки, дільні головки та інші спеціальні пристосування до верстатів; інструментотримачі для інструментів усіх типів, призначених для ручної роботи	8512.20.000	Прилади освітлювальні або сигналізаційні візуальні інші
8431.31.000	Частини для ліфтів, скіпових підйомників або ескапаторів	8468	Обладнання і апарати для лаяння м'яким і твердим припоєм або зварювання (придатні чи непридатні для різання), що не відносяться до товарної позиції 8515; машини і апарати для поверхневої термообробки, що працюють на газі	8512.30.000	Прилади звукової сигналізації
8458.11.910	Інші токарні автомати, автоматичні, токарно-револьверні з поздовжніми полками та токарно-револьверні верстати	8477.20.000	Обладнання і апарати для лаяння м'яким і твердим припоєм або зварювання (придатні чи непридатні для різання), що не відносяться до товарної позиції 8515; машини і апарати для поверхневої термообробки, що працюють на газі	8512.40.000	Скороочисувачі, пристрої проти обледеніння та запітніння
8458.19.100	Центрові багаторізові чи копіювальні токарні верстати	8477.40.000	Інструменти пневматичні, що обертаються, інші	8512.90.000	Частини електроосвітлювального та сигналізаційного обладнання
8458.19.910	Інші токарні автомати, токарно-револьверні з поздовжніми полками і токарно-револьверні верстати	8477.80.100	Обладнання і апарати для лаяння м'яким і твердим припоєм або зварювання (придатні чи непридатні для різання), що не відносяться до товарної позиції 8515; машини і апарати для поверхневої термообробки, що працюють на газі	8515.21.000	Машини та апарати для зварювання металів опором, автоматичні чи напівавтоматичні
8459.29.100	Інші верстати свердильно-радіальні	8481.10	Інструменти пневматичні, що обертаються, інші	8515.31.000	Машини та апарати для дугового (включаючи плазмово-дугового) зварювання металів, автоматичні чи напівавтоматичні
8459.29.910	Інші верстати свердильно-багатошпindelні	8481.20	Обладнання і апарати для лаяння м'яким і твердим припоєм або зварювання (придатні чи непридатні для різання), що не відносяться до товарної позиції 8515; машини і апарати для поверхневої термообробки, що працюють на газі	8544	Проводи ізоляційні (враховуючи емальовані анодовані), кабелі (враховуючи коаксіальні) та інші ізоляційні електричні провідники із з'єднувальними деталями або без них; кабелі волоконно-оптичні, що складаються із волокон з індивідуальними оболонками, безвідносно до того, є вони чи ні у зборі з електроприладами чи з з'єднувальними елементами

Згідно з Резолюцією Верховної Ради України закон та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ: ВОСЬМА СЕСІЯ. ХРОНІКА ЗАКОНОТВОРЕННЯ

Зважаючи на значну кількість підготовлених для прийняття законопроектів, у тому числі й невідкладних, Верховна Рада проголосувала на цьому тижні — 14, 15 та 16 жовтня — першу половину дня працювати в пленарному режимі, а другу — а комітетах та фракціях.

14 жовтня сесія відразу приступила до розгляду невідкладного питання — пропозиції Президента України до проекту закону про вибори народних депутатів України. Цього розгляду передувала зустріч Президента Леоніда Кучми з Головою Верховної Ради Олександром Морозом, а потім і зустріч з керівниками фракцій.

Голова Тимчасової спеціальної комісії Валерій Мишура повідомив, що на засіданні комісії 14 з 15-ти пропозицій Президента було підтримано, і лише до однієї — зміни до статті 44 — у депутатів була своя думка. Власне, ця стаття і залишилася в попередній редакції, за якою обранням вважались кандидат у депутати, який одержав більшість голосів виборців, що взяли участь у голосуванні, відносно інших кандидатів, які балотувалися в даному виборчому окрузі. Не підтримав зал і пропозицію Президента щодо довіреності осіб і оплати їх праці під час виборчої кампанії, зокрема стосовно довірених осіб з приватних підприємств. І раніше ухвалені стаття лишалися в силі. Усі інші пропозиції Президента було прийнято. Зал навіть погодився — 226 голосів «за» — зняти таку вимогу для кандида-

Засідання сесії 14 жовтня.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ти, які володіли державною мовою. Цього самого дня сесія розглянула ініційований кількома народними депутатами проект закону про Центральну виборчу комісію України і прийняв його в першому читанні. У першому читанні ухвалено і проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів, що передбачають безспірне списання (стагнення) коштів з юридичних осіб і фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності, підготовлених на основі зауважень Президента. Право безспірного списання залишилося, очевидно, тільки за податковою службою.

15 жовтня перед початком пленарного засідання відбулася нарада керівників фракцій, на якій йшлося про ситуацію з прийняттям Закону про вибори, зокрема щодо пропозицій, що надійшли від групи депутатів — 91 депутат. Відразу після

21 жовтня 1997 року. № 198 (1698)

наради сесія розглянула напроваджені на нараді пропозиції. Їх сучасно виклав Головою Верховної Ради Олександр Мороз. Отже, прийнятий в цілому Закон про вибори народних депутатів Верховна Рада подала на підпис Президенту. Верховна Рада у зв'язку з необхідністю прийняття бюджету-98 ще раз на прохання уряду повернулася до питання про розміри вартісної величини межі малообезпеченості, мінімальної зарплати та мінімальної пенсії за віком на 1998 рік. Відпрем'єр-міністр України з питань соціальної політики, міністр праці та соціальної політики України Микола Білобійський зробив це один спробу переконати народних депутатів у правильності лінії уряду, якщо передбачиться повільне, відповідно до можливостей, наближення мінімальної зарплати і мінімальної пенсії до вартісної величини межі малообезпеченості. Але і на цей раз наведені аргументи не прикинули народних депутатів до позиції уряду, а лише дали поштовх до ще гострішої постановки питання. Верховна Рада знову не підтримала проект Кабінету міністрів, а ухвалила закон, який вінс Комітет з питань соціальної політики і праці.

Зважаючи на незадовільне виконання урядом та Державним спеці-

лізованим комерційним Ощадним банком Закону про державні гарантії відновлення заощаджень громадян Верховна Рада дала доручення Кабінету міністрів проінформувати народних депутатів і, відповідно, громадян, про виконання передбачених законом положень.

Надзвичайно складну колізію в парламенті створило звернення Президента України до народних депутатів щодо Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Закон після накладання Президентом вето був ще раз проголосований у залі й набрав 316 голосів. Вето було подолане, але Президент закон не підписує. Бурхливе обговорення в залі цього питання все-таки увійшло в законотворче русло. Сесія ухвалила новий закон.

За скроєною процедурою сесія розглянула і внесла зміни та доповнення до Закону України «Про податок на додану вартість» (стосовно оподаткування сировини для легкої промисловості).

Відкриваючи пленарне засідання 16 жовтня, Голова Верховної Ради застеріг любителів політичних ігор від надмірного захоплення ними і висловив сподівання, що новий закон буде підписаний Президентом і стане правовою основою виборчого процесу.

Після оголошення запитів, народні депутати приступили до розгляду питань порядку денного.

Першими було розглянуто висновки Комітету з питань правової політики і судово-правової реформи

щодо питання про неприйнятність проекту закону про Державний бюджет України на 1998 рік. Як доповідав голова комітету Володимир Стретович, законопроект своєю статтею 9 суперечить статті 142 Конституції, оскільки позбавляє місцеві бюджети їх конституційного права на низку місцевих податків, статтею 10 дозволяє уникнути компенсації державою витрат органів місцевого самоврядування, які виникли внаслідок рішень державної влади. А така компенсація гарантується частиною 3 статті 142. Не повною мірою відповідати вимогам статей 92, 140, 142 та 143 Конституції статті 2, 6, 8, 9, 13 проекту закону. На думку комітету, Верховна Рада має запропонувати Кабінету міністрів привести акти статті 142 відповідності до Конституції України.

Сесія розглянула проект закону про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів в Україні й ухвалила його в першому читанні.

У третьому читанні й в цілому Верховна Рада прийняла Закон України про електроенергетику.

Відбулося друге, постатейне читання проекту закону про адміністративно-територіальний устрій України.

Верховна Рада ратифікувала угоду про співпрацю та взаємний захист інвестицій між урядом України та урядом Республіки Корея, а також між урядом України та урядом Азербайджанської Республіки.

Прес-служба Верховної Ради України.

Дефіцит невеликий. На папері

КАБІНЕТ міністрів подав на розгляд Верховної Ради два стратегічно важливі взаємопов'язані документи: Основні параметри економічного і соціального розвитку України в 1998 році і проект державного бюджету на 1998 рік.

На жаль, обидва документи, і першочислі проект державного бюджету, не ґрунтуються на якійсь принциповій стратегії, містять багато не досить продуманих рішень, які спричиняють сповнений подив запитання. Залишається в силі вже традиційна стратегія простого утискання грошової маси, купівельної спроможності населення і платоспроможності підприємств, не усуваються причини нарощування боргів бюджету і в розрахунках між підприємствами. Не робляться якісь реальні спроби вирватися з порочного кола розвалу промисловості і глибокої депресії. Не проглядаються шляхи практичної реалізації концепції заочиснення «точок зростання», висунутої Президентом країни на з'їзді УСПП 19 травня 1997 року.

В Основних параметрах економічного і соціального розвитку на 1998 рік передбачено капітальні вкладення за рахунок усіх внутрішніх джерел у сумі 15 млрд. грн. У держбюджеті на фінансування програм передбачено 452 млн., а за сумою розпорядників — лише 1,2 млрд. грн. капіталовкладень. Хіба бюджет не брали участь у створенні фонду державних централізованих інвестицій, не кредитували капітальні вкладення недержавних підприємств, як це передбачено Основними параметрами? В цілому роль бюджетної системи у виведенні економіки з глибокої депресії залишилася незрозумілою. Чому зник з бюджетних об'єктів бюджет розвитку?

З поланки Кабміном матеріалів незрозуміло, які реальні передумови запропонованого збільшення ВВП — бази планованого бюджету. Наприклад, передбачуване збільшення вироботу вугілля з 75 до 80 млн. тонн без капіталовкладень на технічне оновлення шахт, підготовку і оснащення нових вибоїв недосяжне. Це просто облуда. Капіталовкладення в введення основних фондів в народному господарстві й далі зменшуються. Приросту, навіть підтримання потенціалу немає. Це означає, що поживається можна чекати тільки за рахунок повнішого навантаження потужностей. Проте головна перепона тут — величезний брак оборотних коштів у підприємств, шляхи поповнення яких не окреслено. Слід подолати кризу платежів і «розсмакати трюм» заборгованості. Без розв'язання цієї проблеми жодного покращення в економіці бути не може. В транші суми кредиторських заборгованостей вже досягла обсягу очікуваного ВВП 1997 року. Проте ні в Основних параметрах, ні в проекті бюджету на 1998 рік нічого не сказано про подолання цієї перешкоди для зростання.

Деякі надії покладаються на зменшення податкового тягара. Справді, вивільнення коштів підприємств від податків збільшило б їхню платоспроможність. Однак очі-

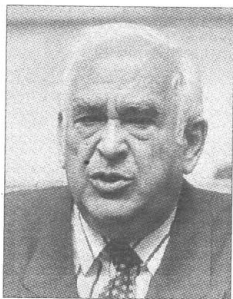
куване зменшення рівня податків становить лише 10% ВВП, тоді як накопичені заборгованості до наступного року перевищать весь його річний обсяг. До того ж зазначене вивільнення коштів від податків відбуватиметься поступово, протягом усього року. А тягар боргів навалюється і давить уже тепер і зростатиме й далі. Резервів для покращення платежів, а з ними й виробництва, — не видно. Є серйозні побоювання, що нове податкове законодавство взагалі різко погіршить ситуацію. Увесь рік нам розповідали про переваги нових податкових законопроектів. Але, як то кажуть, «гора народила мишу». Новий закон про податок на додану вартість може взагалі зупинити економіку, бо перебачає, що податкові зобов'язання мають з'являтися на момент відвантаження. А за невільного стану платежів невідомо, коли надійдуть гроші. Верховна Рада змушена була прийняти підлогові умови для енергетики. Проте такі винятки не логічні. Що робити підприємствам інших галузей? Тимчасово, до 1 грудня, дозволено сплачувати у міру надходження грошей. Проте передумов для поліпшення ситуації з платежами до кінця року не видно.

Такі самі «вибухобезпечні» моменти закладено в новому податку на прибуток, коли передбачається обчислення податку з **розрахункового** валового доходу. Цілком очевидно, що від розрахункового (далеко не завжди реального) доходу можна зажадати такий самий розрахунковий податок. Завстає удар по оборотним коштам підприємств обкладення ПДВ імпорту засобів виробництва, а надто обладнання, який окуповуватиметься лише поступово, із запізненнями. Хоча знову ж таки тимчасово зменшено планку податкових зобов'язань. Але що далі? Все це — не вихід із становища.

Велику небезпеку погіршення надходжень податків і виникнення конфліктів і — як наслідок — прагнення піти «в тінь» закладено в новий редакції закону про оподаткування прибутку. Податковий облік валових доходу і витрат відірваний від бухгалтерського і допускає багато вільних тлумачень. Значна свобода мовлення за огляду групування порядку амортизаційних відрахувань.

Взагалі поспіх з новим податковим законодавством, яке депутати змушені були приймати під тиском, без належної експертизи, принесло ще багато сюрпризів. Потрібно було мати висновки не Гарвардського університету, а наших досвідчених бухгалтерів. Вочевидь, у податковій системі потрібні кардинальні рішення, а не спроби копіювання західного досвіду. Але це особлива, дуже серйозна, тема. А тепер вважаю за потрібне лише зазначити, що наша податкова

Бюджет-98: думка фахівця

система має винятково фискальний характер і жодної стимулювальної ролі не виконує. Сліпе наслідування західних зразків, як приміром, з ПДВ, ситуацію не поліпшить. Слід активно шукати свої власні підходи з урахуванням конкретних умов, що склалися. Коли треба всіма засобами заохочувати підйом виробництва, варто встановити порядок, за якого податки від прибутку, отриманого за рахунок збільшення обсягів, стягують в половинному розмірі. Незапитану частину податку можна акумулювати на спеціальному рахунку і використовувати тільки на розвиток виробництва.

Ні в Основних параметрах, ні в проекті бюджету не видно підходів до створення фундаментальної основи економічного підйому — збільшення сукупного попиту. Не передбачено зростання мінімальної заробітної платні. Номінальна середня зарплата на платі робітників і службовців має зрости, за прогнозом, на 11,3%, оплата праці робітників колективних сільськогосподарських підприємств — на 11,6%, а інфляція — 12%. Реальний фонд оплати праці зменшуватиметься. В останньому кварталі цього року, з усього відомо, відбудеться істотне підвищення цін на споживчі товари, яке фактично вже розпочалося. Поштовхом до цього послужило нове податкове законодавство, бо воно породило інфляційні очікування. Сума виплат пенсій, допомоги у бюджеті не збільшуватиметься, незважаючи на інфляцію. Тож купівельна спроможність населення, що формуватиметься з офіційних джерел, зменшуватиметься. Про купівельну спроможність підприємств уже зазначалося: вона істотно підвищитися не може.

Залишається ще одна можливість зростання виробництва — експорт. Проте в Основних параметрах економічного і соціального розвитку України визначено, що резерви збільшення експорту нині вичерпано. В цьому році експорт навіть зменшиться. Прогнозують лише незначне його збільшення (2,8%), і є підстави вважати, що цих обсягів навряд чи буде достатньо.

З вищесказаного стає очевидним, що покладене в основу розрахунків бюджету зростання ВВП на 4% малоімовірне. Тому весь бюджет в цілому не досить реальний. Але головне те, що він не спрямований на виконання функцій важеля економічного піднесення.

Щороку постає питання про формування бюджету «знизу-вгору», про стабільність на тривалий період нормативів відрахувань до держдоходів. Такий підхід, безперечно, підвищив би зацікавленість регіонів в активному пошуку шляхів поповнення бюджетів. Проте в проекті збережено стару методологію, що не виправдовує себе: все, що можна, централізувати, а потім розподілити і керувати з центру. Внаслідок чого всі області, навіть ті, що цього року передають кошти зі своїх бюджетів до держбюджету, в 1998-му штучно стають дотатційними. Дотатції всім шести нинішнім областям-донорам становлять 8,2% від загальної суми ПДВ. Їх треба вивести з числа дотатційних, встановивши відповідні нормативи відрахувань від податку на додану вартість. Дотатційних областей і так досить, причому в дванадцяті — дотатції становлять від половини до двох третин витрат.

Але ж багаторічна дотатційність неминуемо створює утиманські настрої. І навіть за таких умов слід шукати підходи, які несли б заохочувальне навантаження. Пропонуємо тимчасово встановити областям стабільні нормативи не лише відрахувань до держбюджету, а й (скажімо, на два роки) дотатцій.

Тривожну динаміку отримують витрати з повернення і обслуговування зовнішніх боргів. Майбутнього року до бюджету на ці цілі закладено 4,47 млрд. грн. Прогнозують їх систематичне зростання і в наступні роки. Особливо насторожує, що витрати на обслуговування боргів зростають більшими темпами, ніж самі борги, — в 1,3 раза, а на обслуговування внутрішнього боргу — майже в 1,5 раза.

Прогнозовані на 1998 рік витрати на обслуговування боргів перевищать, наприклад, витрати всього зведеного бюджету на охорону здоров'я. Останні чомусь заплановано щодо ВВП зменшити. Це суперечить декларациям про те, що Україна прагне створити соціально орієнтовану економіку. Становище лікарень, поліклінік і пологових будинків жалюче. Майже всі медичні послуги стали платні за убогості переважної більшості населення.

Витрати на охорону здоров'я, на соціальний захист і соціальне забезпечення найбільшими роками мають збільшуватися хоча б у міру наміченого зростання ВВП. Проте в жодному разі не зменшуватися.

Уряд зобов'язаний дати звіт, куди спрямовано і як використовуються гроші, які доводиться віддавати з невеликими відсотками і супутніми витратами. Позичкові кошти мають працювати, створювати доходи на погашення позичок, на сплату з них відсотків, компенсацію інших витрат — і при цьому давати прибуток. Інакше працюватимемо лише на борги.

Автори проекту виявили також цілковите нерозуміння значення вугільної промисловості для економіки України. Треба, врешті-решт, свідомі, що вугілля — наш єдиний власний надійний енер-

гоносіє, гарант нашої економічної незалежності.

Без власного вугілля поховано вже ланцюжок: коксохімію, металургію, машинобудування. Або ж закуповуємо вугілля в Росії та Польщі. Що вже, до речі, роблять, фінансуючи у такий спосіб вугільну промисловість інших країн, уряди яких розумніші й більше дбають про національні інтереси. Внаслідок такого неграмотного, недалекогоглядного, хижачького підходу потрібні кошти роками не надавали, шахтний фонд не оновлювався, техніка зношена, гірнична наука в загані, шахтобудівництво через відсутність фінансування вмирає. За рівнем заробітної плати шахтарі, люди найнебезпечнішої і найважчої праці, які створюють основу всієї індустріальної економіки, — лише на 16-му місці.

Щоб зберегти галузь, потрібно в 1998 році надати щонайменше 3,5 мільярда гривень. Менша сума нічого не дасть і піде в пісок. Стверджувати, що з наданими з бюджету 1 млрд. 370 млн. грн. в 1998 році буде вироблено 80 млн. тонн вугілля, як це передбачено Основними параметрами, — принаймні, брехня, за яку треба нести відповідальність. За такого фінансування вироботок вугілля в Україні остаточно загине.

Хто тоді відповідальність за розвал такої життєво важливої галузі, за долі двох мільйонів пов'язаних з нею людей? Міністр фінансів та інші автори проекту стають могильниками вугільної промисловості і разом з нею всієї важкої індустрії.

Зрозуміло, що під час розробки бюджету прагнуть мінімізувати дефіцит і багато потрібних витрат змушені зменшити. Але при цьому мають дотримуватися пролудних стратегічних пріоритетів. Крім того, бажаний мінімальний дефіцит все одно не витримується. Прагнучи штучної економії, Мініфин просто недоплачує заплановані витрати. Створюються борги бюджету, зокрема із зарплати і пенсій. Це ще більше обмежує купівельний попит населення, гальмує торгівлю і — як наслідок — виробництво, підтримуючи ланцюг неприємств. У 1996 р. реальний дефіцит бюджету (з урахуванням бюджетних боргів) становив майже 25% ВВП замість офіційних 4,5%. Нинішнього року бюджетні борги також вже перевищують запланований дефіцит. Дефіцит бюджету на перше півріччя становив 2,33 млрд. гривень, а заборгованість лише в зарплаті і соціальних виплатах на 1 вересня — 2,8 млрд. гривень. Прикраще, ніжкодефіцитний, лише на папері бюджет може завдати більше шкоди, ніж високодефіцитний, але реальний. Бюджет має стати важелем економічного підйому.

Такі головні загальні враження про проект бюджету на 1998 рік. Запальні дискусії з окремих моментів, з конкретних статей доходів і витрат ще попереду і напевне будуть не менш гострі, ніж під час обговорення бюджету-97.

Юхим ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ,
народний депутат України.

Медицина

СИБІРКІАДА, або Біг у минуле

САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИЙ стан в Україні тривожить не тільки медиків. Дедалі частіше в засобах масової інформації з'являються повідомлення про спалахи давно забутих хвороб — приміром, сумнозвісної сибірки, від якої в XVII столітті в Європі та Сибіру загинули більш як 60 тисяч чоловік.

Найчастіше ця хвороба уражає людей, які дотримуються із сировиною худобою або працюють із сировиною тваринного походження. Разом з пилот будинку сибірки здає проникати в організм навіть через легені. Цікаво, що свого часу за винайдення вакцини від сибірки Луї Пастер отримав найвищу державну нагороду Франції — Орден Почесного легіону. За більш як сто років «рецепт» вакцини вдосконалювали, і нині цей препарат вважається ефективним засобом запобігання захворюванням на сибірку серед сільськогосподарської худоби. Але... не в нашій країні. В той час як цивілізований світ давно забув про страшу хворобу з російською назвою, в Україні, починаючи з 1994 року, вона знову стала з'являтися.

1996 року Міністерство охорони здоров'я зареєструвало лише 3 випадки сибірки — по одному серед мешканців Вінницької, Одеської та Київської областей. Та вже протягом січня—червя 1997 року — це число спіткало 35 чоловік — 2 в Миколаївській та 33 у Донецькій області, троє з яких померли.

Медична служба терміново провела щеплення серед мешканців вогнища епідемії та профілактику антибіотиками серед тих, хто контактував із хворими тваринами чи споживав «підозрілого» м'яса. На жаль, усіх цих заходів за звичкою «виживають» «пост-фактум», і, певна річ, померлим вже не допоможемо. А стосовно живих, то навард ця можливість бути втягненим, що м'ясо хворих тварин не з'явиться на стихійних ринках.

Фахівці стверджують, що докорінно поліпшити ситуацію можуть лише поголовні щеплення худоби від сибірки — і на колгоспних фермах, і в особистих господарствах. На жаль, з нашим недолюбним ветеринарним контролем та одячним браком коштів про це доводиться тільки мріяти.

Галина РОМАНЦОВА.

Р. С. Дячун у Краматорську вивільню збору на сибірку корови. Її збів на біліну мешканець селища Красна Поляна, що на Донецькій.

... і викиньте свій носовичок!

Ігор Наумець працює лікарем-отоларингологом у госпитрозахарської поліклініки професійних оглядів центральної міської лікарні Рівного. Він одним з перших в Україні почав лікувати гайморит, фронтит за допомогою синус-катетера. Відповідно підготував прохвищ у Ярославському медичному інституті, що в Росії.

— Цей метод вигідно відрізняється від традиційного лікування синуситів, бо лікування проводиться без вставлення, бо лікування проводиться без вставлення, бо лікування проводиться без вставлення.

Фото Миколи ФОМЕНКА (ДІНАУ-Українаформ).

Цигарки — це отрута, яка до вподоби багатьом

У Києві з ініціати Євробаро 003 та МОЗ України відбулася науково-практична конференція, присвячена проблемам контролю над тютюнопалінням. Як зазначали доповідачі, починаючи з середини 20-х років нашого століття, від уживання тютюнових виробів у розвинених країнах загинуло більш як 60 мільйонів чоловік. Всесвітня організація охорони здоров'я застерігає, що коли ставлення суспільства до цієї шкідливої звички не зміниться, від негду, пов'язаних з палінням, зокрема від раку легень, гине щорічно до 10 мільйонів чоловік щорічно. Нині у світі налічується 1,1 млрд. споживачів цигарок. У розвинених країнах палить 48 відсотків чоловіків та 24 — жінок, поодиляє прес-центр МОЗ.

Культуру поведінки гарантує сертифікат якості

У деяких школах країни скоро матимемо нову дисципліну — «Сексуальне здоров'я суспільства». Саме під такою назвою проходили нещодавно семінар, організований в рамках Програми здоров'я та розвитку молоді ЮНІСЕФ.

Мета заходу — підготувати викладачів, що зможуть пізніше навчати молоді культури сексуальних стосунків. Співпраця між учнями (молодими соціальними педагогами, студентами) та консультантами (психологами, соціальними працівниками) відбувалася в формі гри. Приміром, одного дня молоді представляли плакати та рекламні роликки для телебачення на тему СНІДу. На жаль, художній рівень робіт бажав кращого. Хоча підхід дуже цікавий. Були і практичні заняття (не лайкається), де вчилися правильно користуватися презервативом, відрізати ВІЛ від СНІДу, вивчали шляхи передачі та методи запобігання венеричним захворюванням.

Сертифікати про право викладати дисципліну отримали не всі. З цим тут сувород: пропустив два заняття, і вже без диплому. На мого запитання, чому на семінарі присутні лише молоді, консультант Андрій Перфілов відповів, що, мовляв, ця тема дуже актуальна, з погляду на її спосіб життя.

Електропотяги пішли на зимівлю. Пасажири — на штурм

Транспорт

Мабуть, не знайдеться серед читачів тих, хто не користувався б приміським залізничним транспортом. Вільних місць у вагонах електропотягів навіть у будні нема, а у вихідні — і поготів. Тож не дивно, що пасажирі ніколи вляються до крайніх заходів. Приміром, донедавна на відпуску Фастів — Київ сміливі намагалися зупинити електропотяг, але не пляшечкою «Фанти», як у рекламі, а перегорюючи колію собою. Однак такі заходи теж не завжди влучають у ціль — електрички стоять годинами, формуючи за собою чергу з пасажирських і товарних потягів, а місць для охочих їхати все одніє більше.

Принада поневіряні пасажирів досить проста: Південно-Західна залізниця перейшла на зимовий варіант роботи, тобто відмінено 6 пар електропотягів та змінено розклад.

— Це не новина. Розклад руху переглядається щорічно, — коментує ситуацію заступник начальника з пасажирських перевезень Київського підприємства Південно-Західної залізниці Михайло Семенко. — Прибутки від приміських перевезень не покривають витрат. Електроенергія, ремонтні матеріали набагато дорожчі від плати за проїзд. Електрички простовають, бо для ремонту бракує коштів. Парк електропотягів скорочується, а нових уже 10 років не бачили. Тому і відмінено рух деяких потягів.

За словами Михайла Йосиповича, судячи з грошових надходжень, пасажиротік у вересні

значно знизився порівняно з іншими місяцями. Але тут не враховано тих, хто користується пільговим безоплатним проїздом. Таких пасажирів близько 60 відсотків: пенсіонери, «чорнобильці», «афганці» (загалом 38 категорій). Отож офіційно електропотяги прямують нібито напівпорожні, а насправді вони швент переповнені. Деяким категоріям пільги вже відмінено. Але це не рутинна ситуація. От і виходить якесь зачароване коло: залізниця не може забезпечити пасажирів нормальним проїздом через брак коштів, а ті не в змозі дати ці кошти через власну бідність.

Оксана ЧЕХОВСЬКА.

Освіта

Голодний учитель — не вчитель, а затятий страйкар

БІЛІШ як тиждень педагогіки майже 20 шкіл Борзнянського району страйкували.

Під ті підписували офіційні повідомлення про страйкування 280 тисяч гривень в установи Міністерства освіти і позашкільної роботи освітянам до 1 вересня.

Учительський страйковий комітет у знайшов у Борзні, в приміщенні райдержадміністрації. У ньому, як у розбурханому вулкані. Як нам життя, коли не можемо придати на зимі палива, розповідають учителі Валентина Тесленко, Галина Носовська, Зінаїда Бреус, Оксана Байрацька, Лідія Махара. — Не кажемо вже про те, що дітей одягнути треба, нагодувати... Якби заборгованість у зарплаті була хоча б місяць-два... — Почувши, що освітянам уряд

зобов'язався до 1 вересня погасити всю заборгованість у зарплаті, — каже голова страйкового комітету Лідія Кобзар, — ми перемогли. Тож 1 вересня педагогічні колективи змушені були не працювати, а страйкувати. Тоді освітянам району повернули борг за березень і квітень, і ми припинили страйк. На жаль, по поверненні всіх боргів, виконання вимог освітян недовдовіло просто забули. Тому, незважаючи на видану перед Днем учителя зарплату за травень, ми вирішили продовжити страйк.

Страйкарі вимагають від райдержадміністрації повернення боргів по серпню. Одна з основних умов — розрахунок із заборгованості з пенсійними та обслуговуючим персоналом, які не отримали ще й безрезневого заробітку. Конфлікт загострився, бо в районному бюджеті, доцятіонованому на 70 відсотків, коштів на покриття заборгованості нема. До того ж, окрім учителів, не отримують зарплати медики, бібліотекарі. До слова, лише місячний фонд зар-

плати освітян становить 130—140 тисяч гривень. Отже, вся налія на державний бюджет. Від заступника голови райдержадміністрації з гуманітарної сфери Ольги Маїї дізнаємося, що під час страйку з Чернігова надійшло ще дві місячні зарплати для всіх педагогів. Але це не зняло напруження в стосунках адміністрації та страйкарів. Не отримавши твердих гарантій щодо наступних виплат, страйком не погодився припинити боротьбу за права, гарантовані Конституцією.

— Страйк уневівав нас у тому, яку позицію слід зайняти на наступних виборах, — сказала під час зустрічі вчителька Борзнянської середньої школи Людмила Хандога. — Нині депутати райради, в основному, — голови колгоспів. Вони, як показави сесії, абсолютно байдужі до наших проблем. Освітян і проголосували, щоб перевести фінансування зарплати освітян на бюджетні сілських і міських рад. Ми не будемо пасивні і виборам. Тоді, сподіваємося, нам не доведеться бути у принизливій ролі жабраків.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Три номінації — три перемоги

Уже втретє в Україні провадять загальнонаціональну програму «Людина року»: прототипом року експерти, що представляють найбільш авторитетні засоби масової інформації з усіх регіонів країни, а також провідні державні, наукові, академічні інститути та соціально-політичні фонди висували претендентів на лауреатські звання програми з багатьох номінацій.

Нещодавно генеральна дирекція програми оприлюднила підсумки попереднього опитування (за липень — серпень 1997 р.) у 24 номінаціях: назви номінацій, які і їх кількість, дещо змінилися. Проте в деяких результатах набільше мінусові. Так, Віктор Медведчук став лідером у номінації «Юрист року», Григорій Суркіс

не тільки зберіг за собою першу сходинку в «Бізнесмені року», а й був названий «Месенатом року».

Це й не дивно, Григорій Михайлович робить багато добродійних і меценатських справ. Наприклад, 3 жовтня він разом з головою Закарпатської обласної адміністрації і обласної ради Сергієм Устичем відвідав будинок дитини у Сваляві, де виховуються 175 дітей до п'яти років (з них 75 — патологічно хворі). У будинку дитини гої передали гуманітарну допомогу (дитячий одяг і харчі) на суму 30 тис. грн. Враховуючи, що цей дитячий заклад постійно потребує особливої уваги і турботи, було вирішено виступити його на очіку й допомогати у забезпеченні маленьких вихованців харчовими продуктами та іграшками.

Милосердя

Озоровниці гня незаможних

Відкрито в селищі Берегометі Вишняницького району Чернівецької області. Тут лікуватимуть пенсіонерів та інвалідів, а також тяжкохворих, які залишилися без догляду. Ініціатором створення такого закладу було обласне відділення Червоного Хреста. Вчасно ввести об'єкт в експлуатацію допомогла Вишняницька райдержадміністрація.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Стрижка пасує і багатим, і бідним

У Ленінському районі Луганська відкрито центр соціальної допомоги малоімущим громадянам. Самотні ветерани війни та праці можуть тут безплатно зробити зачіску, отримати ме-

дичну консультацію та допомогти, полатогити одяг чи взуття.

На знімку: в перукарні центру соціальної допомоги.

Фото Валерія ЛІСНОГО (ДІНАУ-Українаформ).

Іон БІСТРЕАНУ: «Перебіг майбутніх переговорів уже визначено»

ЗАВТРА відбудеться хоча й формальна, однак присяга й важлива подія: обмін грамотами про ратифікацію українсько-румунського Договору про відносини добросусідства та співробітництва парламентами двох країн. Згідно з міжнародним правом саме після цієї процедури договір набуде чинності. З приводу майбутньої події — інтерв'ю з Надзвичайним і Повноважним Послом Румунії в Україні Іоном БІСТРЕАНУ.

першому плані — двосторонній механізм розв'язання проблеми.

У декількох закордонських столицях успіхи в урегулюванні румуно-українських (також і румуно-угорських) політичних незгод полюбляють пояснювати позитивним впливом процесу розширення НАТО. До того ж головну заслугу, зрозуміло, приписують саме ініціаторам цього розширення. Яка ваша думка?

— Я такую точку зору не поділяю. Перелісувши заслуги належить нашим країнам: якби вони, які є незалежними й визнаними у світі, не заохотили б шість років — то нічого б і не сталося. Знаєте, у міжнародній практиці тиск іззовні з метою розв'язання якихось питань не має шансів на тривалий успіх.

Авжеж, були, і навіть у Румунії, спекуляції: договір з Україною є результатом бажання Румунії вступити до НАТО. Але переговорний процес ми почали ще п'ять років тому, тобто було взаємне бажання поставити наші відносини на базу великого договору. Наголошу, що вже до підписання й тим більше ратифікації цього документа стало ясно, що Румунія не потрапляє до «першої хвилі» майбутніх членів НАТО. Водночас міне в документах НАТО прислання Румунії до альянсу не обумовлювалося наявністю договору з Україною і не йшлося про те, що коли Румунія підпише такий договір, то буде «дуже» потенційним кандидатом.

— Хоч би що там казали, Румунія не потрапила до списків першочерговиків ані на членство в НАТО, ані до Європейського союзу. Чи не викликало це, з одного боку, певного розчарування в країні і, з іншого, падіння рейтингу правлячої коаліції?

— Можливо, якесь розчарування було: адже наше прагнення стати членом НАТО було шире і загальнонаціональним, інтеграція до європейських та євроатлантичних структур — один з небагатьох пунктів, з яких існує й існу-

вав повний консенсус між опозицією та урядом.

Але ми зрозуміли: рішення про невступ Румунії серед першочерговиків не було голосом проти нашої держави, були інші міркування, перш за все економічні, адже розширення — задовольнення дорого. Це підкреслювали і власне «директні» процеси, а на магістральній зустрічі було чітко вказано, що Румунія і Словенія будуть у «другій хвилі» нових членів альянсу.

До того ж відразу після саміту до Бухареста прибув президент США і запевнив Румунію в рішеннях підтримати її прагнення до інтеграції в НАТО. Більше того: США оголосили про намір інвестувати в нашу економіку в найближчі два-три роки майже 3 млрд. доларів, що має сприяти цій інтеграції. Ще: Вашингтон заявив про своє бажання встановити з Бухарестом стратегічне партнерство, а такий статус США наліво направо, як відомо, не роздають. Це — ознаки, що вселяють оптимізм. До речі, недавно саме в Бухаресті відбулася сесія Парламентської Асамблеї альянсу, у заключних документах якої зафіксовано, що перспективи вступу до НАТО Румунії та Словенії обговорюватимуться, починаючи з середини наступного року. А конкретне рішення може бути прийнято на саміті НАТО 1999 року.

Щодо Європейського союзу, то я поки утримався б від статистичних висновків. Були лише певні рекомендації, а конкретні країни, з якими почнуть переговори про вступ до союзу, буде названо в грудні. Однак ми не заявляли, що хочемо бути в перших лавах майбутніх членів ЄС. Але наголошуємо на тому (і нас підтримують деякі члени ЄС), щоб процес попередніх переговорів почався з усіма країнами, які висловили бажання про приєднання до союзу, одночасно. З нашої точки зору важливо, щоб усі стартували з однієї лінії. А вже потім, по виконанні тієї чи іншої державою необхідних умов та обов'язків, можна говорити про прийняття до ЄС.

Інтерв'ю взяв
Анатолій
МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Хроніка. Факти. Події

● Копенгаген

Майбутнє — за сферою зайнятості

Порядок денний європейського співробітництва повинен містити широкий і діючий обмін досвідом у галузі покращення якості життя населення. Про це заявив міністр соціальних справ Данії Карен Есперсен за підсумками дводенної конференції з питань партнерства держави і бізнесу в реформованій ринку праці, яка відбулася в данській столиці. Саме ситуація в сфері зайнятості, переконані на півночі Європи, визначить майбутні стандарти добробуту на континенті.

● Підгорця

Відриву виставити

Прем'єр-міністр Чорногорії Міло Джуканович випереджає нинішнього голову республіки Моміра Булатовича на 7,5 тисячі голосів. Про це оголосив виборчий штаб прем'єра після підрахунку 86 відсотків бюлетенів за результатами голосування під час другого туру президентських виборів. З урахуванням малочисельності електорату республіки (470 тисяч виборців), одержаного відриву Джукановичу може вистачити для визнання його перемоги на виборах.

● Прага

Комуністів — на лаву підсудних!

На притягненні до кримінальної відповідальності генерального секретаря колишньої Комуністичної партії Чехословаччини Мілоша Клеша та секретаря ЦК КПЧ Йозефа Ленарта напоягає чеський міністр юстиції Власта Парканова. «Вони повинні бути покарані за зраду батьківщини 1968 року, яка виявилася у тому, що погодилися на участь у так званому робітничо-селянському уряді, сформованому окупантами замість законного», — заявила вона журналістам.

● Шанхай

Стратегія «нового рівня»

Голова КНР Цзянь Цзємін висловив сподівання на те, що китайсько-американські відносини буде виведено «на новий рівень» під час офіційного візиту до США, який починається 26 жовтня. Про це він заявив у Шанхай в інтерв'ю газеті «Вашингтон пост». А в зв'язку з наміченим на кінець жовтня китайсько-американським самітом у Вашингтоні з КНР до США вирушає найбільша за всю історію відносин між двома країнами торговельна делегація. В її «закупівельному» списку «високі технології» на 4 млрд. доларів.

● Кабул

У пошуках втраченого

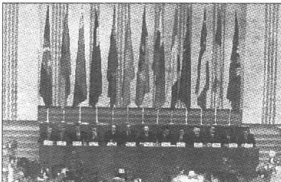
Загони руху «Талібан» здійснили масовий наступ на північ від Кабула. Як повідомив у місті Мазари-Шариф представник прес-центру президента Афганістану Бурхануддіна Раббани, таліби за сприяння пакистанських найманців намагаються повернути раніше втрачені позиції в районах Шекар Дара та Голь Дара, які перебувають за 15 км від афганської столиці.

За повідомленнями кореспондентів «Гу» та зарубіжних агентств.

Ковдра одна на всіх?..

(Початок на 1-й стор.).

Навряд чи можна очікувати від наступної зустрічі (як і від усіх попередніх) чогось виняткового чи долесного. Безперечно, буде видано чергову порцію балачок про «поглиблену інтеграцію». Так само зрозуміло, що кожна з держав розуміє це по-своєму. Зокрема, по-українському означає: зняття переходу на шляху наших товарів до Росії та інших держав Митного союзу (Білорусії, Казахстану та Киргизії). Саме про це вестиме мову Президент України Леонід Кучма за візиту в минулому тижня в Бішкек. Інтеграція по-російському — це, звичайно, поновлення свого впливу на колишні радянські республіки; по-азербайджанськи — якомога вигідніший продаж прав на транзит каспійської нафти плюс розв'язання (знову-таки: по-азербайджанському) карабаської проблеми. Ну й так далі. Зрозуміло одне: різні бачення проблем і перспектив, які є в середині так званої співдружності, вже усталені й жодні велелюдні зустрічі за «круглим столом» не в змоззі їх змінити. Зробити це можуть лише двосторонні

контакти і переговори — саме прихильніше такого розвитку СНДівської кооперації виступає Україна.

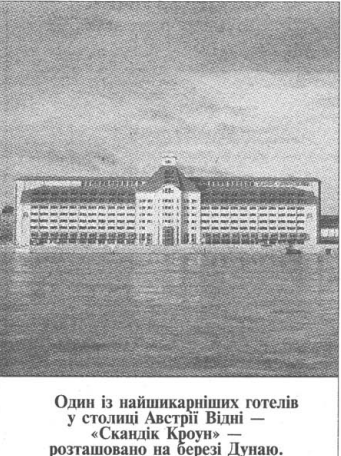
І з цієї точки зору наступна президентська «тусовка» корисна. Президенти матимуть змогу зустрітись наодинці й обговорити деякі двосторонні питання (такі зустрічі, до речі, називають навіть «хлібом і маслом дипломатії»). Ще точно невідомий список майбутніх співрозмовників Леоніда Кучми, але можна не сумніватися, що серед них буде Борис Єльцин. Звичайно, це трохи не те, що задумували собі були два керівники («неформальний» вихідний десь у Під-

москов'ї з вудочками), але поспілкуватися вдасться. Кучма, зокрема, зможе про експорт українського цукру нагадати: «Як же так, Борис Миколайовичу? Обійшли ж...»

А щодо тієї частини саміту, де йтиметься про розвиток СНД як чогось цілого... Україна нещодавно зробила промовистий жест: ухвалила рішення про припинення фінансування тих структур СНД, що від них наші держави й із папа молочка. Водночас Київ готовий і надалі фінансувати, скажімо, програму розвитку об'єднаної системи протиповітряної оборони: самостійно це нашої обороні не під силу. Такий зоровий прагматизм і має бути наріжним каменем українського ставлення до цієї організації.

До речі, фактично саміт розпочнеться ввечері 22-го. І знаєте з чого? З відвідання знаменитих Крижівських винних підвалів! Немає жодних сумнівів, що саме там і відбудеться «тимчасова поглиблена інтеграція», яка згодом планово перейде в неофіційне засідання Ради глав держав СНД.

Анатолій МАРЧЕНКО.

Один із найшикарніших готелів у столиці Австрії Відні — «Скандік Кроун» — розташований на березі Дунаю.

Суперник у «Шахтаря» — задержуватий

Спорт

Кубок кубків. 1/8 фіналу. «ШАХТАР» (УКРАЇНА, ДОНЕЦЬК) — «ВІЧЕНЦА» (ІТАЛІЯ), «Локомотив» (Росія, Москва) — «Кождавілс» (Туреччина), «Тромсе» (Норвегія) — «Челсі» (Англія), «Екстерен» (Бельгія) — «Штуртарт» (Німеччина), «Резал Бетіс» (Іспанія) — «Копенгаген» (Данія), АЕК (Греція) — «Штурм» (Австрія), «Ніцца» (Франція) — «Славія» (Чехія), «Примор'є» (Словенія) — «Рода» (Нідерланди). Матчі відбулися 23 жовтня і 6 листопада.

Не можна сказати, що його величність жероб був прихильником до володаря Кубка України. Адже в суперниці йому в визначенні одного з фаворитів турніру — червоно-смуғастих із Вієнни.

Спершу подамо візитну картку цього колективу. Клуб «Вієнца» засновано 1902 року. В Серії А виступає 28 сезонів. Володар Кубка Італії 1997 року. Срібний призер національного чемпіонату 1978 року. Президент — Джанні Саккетто, тренер — Франческо Гвідоліні.

Орієнтовний склад: Мондіні — Мендес, Л'юпес, Ді К'яра, Коко — Ді Наполі, Амброзіні, Дзаулі, Аброзетті — Луїзо, Отеро.

За 95-річну історію цей провінційний клуб, який здебільшого перебував у другому або навіть у третьому дивізіонах, те й робив, що був постачальником хороших виконавців до елітних колективів. Тут свого часу залишили «автографи» Паоло Россі, Роберто Баджо. Але останній ще 18-річним хлопчиськом перебрався до Флоренції, де почав грати за «Фіорентину». Тому нічого істотного для «Вієнці» зробити не встиг. Але назавжди залишився вихідцем саме з цього клубу. А от Россі колективом гарно пригукнувся. У сезоні—77-78 тоді 21-річний майбутній чемпіон світу з 24 м'ячів став найкращим бомбардиром у Серії А. І, зрозуміло, дуже допоміг «Вієнці» вибороти срібні медалі — єдині поки що у скарбниці команди.

Поворотом у долі клубу став 1994 рік, коли його очолив відмінний тренер Франческо Гвідоліні. Команда поступово добре вкоментувалася і виїшла до Серії А. У попередньому чемпіонаті Італії «Вієнца» посіла восьме місце, що вважається чималим успіхом. Цікавий факт: протягом трьох турів суперник донедавна очолював турнірну таблицю. Серед скриднених опинився навіть «Ювентус». У підсумку «Вієнца» випередила такі імениті колективи, як «Фіорентина», «Мілана», «Рома», «Наполі» тощо. А національний кубковий турнір завершився для неї тріумфом.

У нинішній Серії А «Вієнца» виступає досить стабільно. Лише в першому турі вона поступилася в Генуї «Сампдорії». А далі була: перемога над «П'єнчезо» — 3:2, нічия з «Наполі» — 1:1, а потім сенсація на полі «Мілана» — перемога 1:0! Гол на 50-й хвилині забив Артуро Ді Наполі, бездоганно виконавши штрафний. «Вієнца» зустрілася вдома і з «Пармою», яка успішно виступає в Лізі чемпіонів. Нічия — 0:0.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Виконавча влада судовій: знай своє місце

(Початок на 1-й стор.).

1 жовтня Іван Волик прийняв рішення про визнання недійсною ухвали зборів депутатської більшості Кіровоградської обласної міської голови Леоніда Косаківського. На прес-конференції було повідомлено, що 14 жовтня в кабінеті судді з'явився депутат Кіровоградської Сафонов, який почав вимагати ухвалу суду, залякуючи Івана Волика гнівом Президента тощо.

Заступник голови Старокіївської районної держадміністрації Микола Харитончук повідомив, що їх обох викликає на розмову голова міської держадміністрації Олександр Омелченко. Проте, як заявив Іван Волик, він піти на це зустріч відмовився.

«Мені каятися нема в чому», — сказав Іван Волик на прес-конференції. Водночас він повідомив, що паралельно розпочалися перевірки законності придбання квартири, гаража. Іван Волик по захисті ще нікуди не звертався, хоча дії деяких посадових осіб уже можна розцінювати як тиск на суд і кваліфікувати як такі, що підпадають під статті Кримінального кодексу.

Цікаво, що саме в Старокіївському суді лежить позов всеукраїнського об'єднання «Громада» до глави адміністрації Президента Євгена Кушнарьова. Можливо, що саме в цей суд надішло свій позов до Прем'єр-міністра України Валерія Пустовоїтенка за образи честі й гідності екс-прем'єр Павло Лазаренко. Водночас, як стало відомо з добре поінформованих джерел, Павло Лазаренко також подав позови до суду на міністра Кабінету міністрів Анатолія Толстоухова та газету «Україна молодша», а також за образи честі й гідності.

А тому незалежна позиція суду у справі Леоніда Косаківського, очевидно, стала для виконавчої влади попереджувальним дзвінком. Більше нічим іншим не можна пояснити цей підвищений інтерес до Івана Волика. Однак рішення своє він однаково скасувати не може — лише вища судова інстанція.

На прощання Іван Волик пообіцяв інформувати «четверту» владу, як розвиватимуться події в послідку другої і третьої влад.

Володимир КОРОЛЮК.

ЗАЛИШИЛИСЯ ДОГРОВАВАННЯ

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 15-й тур. ЦСКА — «Динамо». 0:1. 3000. Ол. Головкин, 31. «Чорноморець» — «Дніпро». 1:2. 3000. 0:1 Мороз, 5, 1:1 Мглинець, 28, 1:2 Гецько, 64. На 80-й хвилині з поля вилучено Мороза (друга жовта картка). «Шахтар» — «Металург Д». 2:0. 7000. 1:0 Селєзньов, 31, 2:0 Леонов, 68, з пенальті.

	В	Н	П	М	О
Дніпро	10	1	2	30-8	31
Динамо	9	1	2	26-5	28
Шахтар	9	1	3	25-12	28
Карпати	8	3	4	13-12	27
Ворскла	8	1	5	22-23	25
Нива	7	2	5	21-12	23
Металург Д	5	6	4	12-12	21
Крибас	4	6	5	14-13	18
Металург Зп	4	5	4	20-19	17
Чорноморець	4	5	6	19-19	17
Таврія	5	2	8	18-21	17
Зірка-НІБАС	5	2	8	16-28	17
Прикарпаття	4	4	7	21-23	16
ЦСКА	4	4	7	14-16	16
Металург М	3	4	8	14-31	13
Торпедо	0	3	11	7-38	3

Завершився останній тур першого кола. Але рису відповісти зарано, бо залишилося кілька незіграних матчів: 5 листопада. «Ворскла» — «Дніпро». 9 листопада. «Динамо» — «Нива». «Металург Зп» — «Шахтар». 20 листопада. «Металург Зп» — «Динамо». «Шахтар» — «Торпедо». 30 листопада. «Дніпро» — «Динамо». Саме останній матч, стверджує оглядач відомої газети Егор Полуласкін, розставити усі крапки над «і». Буцімто, цей поєдинок вирішить: хто стане переможцем першого кола чемпіонату. Егоричку, ти не правий, брате. Адже у «Дніпра» — важкий матч у Полтаві. І «Динамо» також не гулятиме. До того ж є і такі варіанти: лідери виграють геть усе, а між собою розійдуться мирно. І тоді — рівність очок. Отож ліпше зачекати розв'язки, яка, гадаю, обіцяє чимало цікавого.

Тепер наведу результати матчів з національних чемпіонатів за участю суперників українських клубів у єврокубках: «Лідс» — «Ньюкасл» — 4:1, «Компостела» — «Барселона» — 2:2, «Брешіа» — «Вієнца» — 4:0.

Іван ОЗЕРЧУК.

Хоккей. Чемпіонат СЕХЛ. «Сокіл» (Україна) — «Енергія» (Литва). 10:1 і 11:3.

Підприємство 002587 реєстраційний № 03269 від 22.01.97

"ДЕУ МОТОР Ко." спільно з КБ "ПРИВАТБАНК"

ПРОПОНУЄ

систему продажу автомобілів

DAEWOO

В РОЗСТРОЧКУ.

Підприємство № 93 в НБУ від 19.03.92

ТІЛЬКИ ЗА

2 750 у.о.

ВИ МОЖЕТЕ СТАТИ ВЛАСНИКОМ РОЗКІШНОГО СЕДАНА (NEXIA)

"ДЕУ МОТОР Ко.":
г. Київ, вул. Таврська, 6
Відділ продажу: (044) 264 80 66, 264 80 69
Приймателі: (044) 264 80 67
Факс: (044) 264 80 64
Одеська філія: (0482) 64 51 32, 64 50 43 ф.
Львівська філія: (0322) 76 38 22,
Діпери:
Київ: Українська Індустріальна корпорация (044) 560 90 00, 564 44 28 ф.;
Голдмет (044) 484 98 25, 483 50 29 ф.;
Київ Транс Сервіс (044) 268 22 77, 295 31 92 ф.;
Акація (044) 566 02 66, 566 00 40 ф.

Дніпропетровський Автомагістр (0562) 45 08 91, 34 06 93 ф.;
Аеліта (0562) 42 28 29 т.ф.

Полтава: Авто (05322) 3 84 62, 3 99 76 ф.
Рос-Лад (0472) 47 63 75, 47 73 67 ф.
СоБіД (04622) 43 07, 43 42 ф.
Опів-центр (0522) 24 83 39
Кременчук: Авто-сервіс (05366) 7 02 81, 7 06 44
Суми: Авто (0542) 22 35 47, 22 60 70 ф.
Астро (0412) 22 15 62, 20 84 58 ф.
Трубоств (05662) 9 64 61, 2 79 97 ф.
Оріон (0564) 74 59 62, 74 54 91 ф.
Ремсметаш (06267) 4 31 20, 3 38 29 ф.
Краматорськ: Автобаз (06264) 5 04 79, 5 31 19 ф.
Веба (0622) 35 25 66, 35 39 70 ф.
Агробуд (0362) 26 97 83 т.ф.

Харків: АвтоТрейд (0572) 30 47 80, 32 82 86 ф.;
Лекотекс (0572) 12 66 83, 12 72 41 ф.;
Бік (0572) 12 07 14, 12 47 95 т.ф.
Свердловськ: АТЗТ "Рено" (06434) 2 24 63 (0642) 50 13 52 с
Запоріжжя: Атомтранс-сервіс (0612) 62 60 05, 62 62 13 ф.
Єнагорія: Сервіс XXI (06569) 6 11 08, 6 13 07
Миколаїв: Миколай Авто-сервіс (0512) 23 11 70, 23 62 95
Одеса: Східний Експрес (0482) 22 23 12, 22 91 14 ф.;
Автомагістр (0482) 24 93 02;
Блаз (0482) 64 12 81, 64 17 81 ф.
Хмельницький: Подольськ-Таврія (03822) 3 02 05
Мелітополь: Інтер Транс Експрес (03848) 3 29 58
Львів: Пластик (0322) 42 35 19;
НТОН (0322) 78 17 78

Купуючи офісні меблі у Енран-Акрос, Ви підтримуєте національного виробника і економите гроші.

Енран-Акрос створив ці меблі, використовуючи новітні німецькі технології та досвід провідних фахівців. Ось чому вони такі якісні, практичні та зручні. А те, що виробництво налагоджене в Україні, дозволило установити і утримувати ціни на ці меблі майже у півтора рази нижче імпортованих аналогів.

Ніколи меблі такого високого класу не були такими доступними.

■ Ящик тумби має металеву конструкцію, витримує навантаження до 50 кг.

2 Гарантія роки

■ Меблева ручка, ергономічне і стильне вирішення

■ Сублимнометалева петля, кут відкривання 120°, довжня гарантія

■ Регульована опора

■ Технологія «Ready to assemble» дозволяє багаторазово і швидко розбирати та збирати меблі

Ви також можете економити на покупці офісних меблів: НВЦ: павільйон №4; тел. 251-9272 • Акрос-Трейдінг: вул. Докученка, 14; тел. 241-7985, 241-7986 • вул. Польова, 21; тел. 446-0313, 446-1193 • Енран-Комфорт: вул. Білинська, 1; тел. 450-9792 • бул. Верховної Ради, 12; тел. 552-3385, пр. Возз'єднання, 5, магазин «Братіслава», тел. 552-0272 • Аста: пр. Науки, 42/1; тел. 265-7172 • Або зателефонуйте 854 (Україна) і залиште свій телефон для абонента #8888. Ми зв'яжемося з Вами протягом 15 хвилин.
■ Наші партнери: Дніпропетровськ: (0562) 781-727, 448-957 • Харків (0572) 123-966 • Львів (0322) 271-913, 271-912 • Херсон (6552) 242-476 • Одеса (0482) 697-563 • Суми (0542) 220-219.

Енран-Акрос
ВІКНА ТА МЕБЛІ

Вища освіта

за міжнародними стандартами

Міжнародна Кадрова Академія
(член Європейської мережі інформаційних агентств Ради Європи / ЄС-РЕСКО)
Міжнародний Відкритий Університет (США)
Міжрегіональна
Академія управління персоналом (Україна)

оголошують набір на ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ (без відвідування навчальних занять):

- на базі середньої, середньої спеціальної і вищої освіти
- Економіка та управління бізнесом
- Економіка та управління персоналом
- Соціологія менеджменту
- Психологія менеджменту
- Облік та аудит
- Бенчмаркінг
- Комерційне і трудове право

Принимается без вступних іспитів та будь-яких обмежень особи, які мають середню освіту, а також: учні старших класів — у КОЛЕДЖ, середню спеціальну освіту і студенти — у БАКАЛАВРАТ, вищу освіту — у МАГІСТРАТУРУ.

Термін навчання — від 2 до 6 років, вартість — \$300 за семестр (у гривнях за курсом НБУ).

Випускникам видаються диплом про вищу освіту, диплом європейського університету, а також: міжнародно визнаний сертифікат, що надає можливість прошевелюватися в усіх провідних країнах світу.

Уважати контакти. Забезпечення навчальною літературою (вартість навчання).

252039, м. Київ,
вул. Фрометівська, 2
(044) 264-10-51, 264-52-58, 265-34-57

ПРИЙОМ ДОКУМЕНТІВ до 31 ЖОВТНЯ 1997 року

Производим продажу

УГЛЯ

всех марок
(ВАГОННЫЕ ПОСТАВКИ)
от 50 грн. за тонну.
Возможен бартер.
«ХИМЛАБОРПРИБОР».
Тел.: (044) 274-79-39,
274-62-38, 441-15-56.

Арбитражный суд Харьковской области (310022, Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № 5208/7-11-33859 о банкротстве акционерного общества «Крипто» (Харьков, ул. Каразина, д. 6-б; р/с 600467579 в ХОД АКБ СР «Укрспобанк».

Требования кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Автопокрышки и шины

более 70 типоразмеров по ценам ниже цен заводов-изготовителей, оптовым покупателям — скидка.

Возможен бартер на продукты питания. Самовывоз и вагонные поставки со склада в г. Днепропетровске.

Тел.: (0562) 44-54-48; 44-24-06.
Факс: (0562) 44-24-06

Для того, чтобы продвигаться вперед, надо иметь стимул... и банк!

Предоставляем услуги по покупке и продаже иностранной валюты на УМВБ и валютном рынке

Размещение на депозитных счетах денежных средств в национальной и иностранной валютах

Кредитование на выгодных условиях в национальной валюте, в т.ч. под залог ОБГЗ

Выполняем расчетное обслуживание в национальной и иностранной валютах

252087, г. Киев, ул. Ереванская, 1.
Тел.: (044) 242 06 07, факс: (044) 242 06 14

270104, г. Одесса, пр. Глушкова, 29.
Тел.: (0482) 47 14 27

Лицензия НБУ на право осуществления банковских операций №123 от 26.12.96г

